

TURAI HÍRLAP

KÖZÉLETI HAVILAP



1995. SZEPTEMBER

Tisztelt Hölgyeim, Uraim ! Tisztelt Turai Ünneplő Közösség !

A mai napon az egész országban kisebb-nagyobb közösségek összegyűlnek, hogy ünnepeljenek, ünnepeljék a legnagyobb magyar ünnepet, Szent István és a magyar állam alapításának emlékét. Mert amikor már oly közel a Millenáris, reméljük, felfénylik ez a szent ezer év, és minden eddiginél jobban meg tudjuk ismerni, hogy mi a magyar, és minden eddiginél jobban tudjuk akarni azt, ami magyar. Ezt megtenni kötelességünk éppen a legnagyobb magyar ünnep nevében és idejében. Annak az ünnepnek a sugárzásában, amelynek origójában, eredetében István, a még nem szent, csupán a teremtő férfi áll. Áll megingathatatlanul két világ határán, mint ahogy állunk most mi is, csak mi nagyon ingatagon. De az ünnep azért van, hogy megerősítsük magunkat, megtámogassuk ingatag lényünket azokkal a szimbólumokkal, amiből éppen ez az ünnep született. Én akárhogy vizsgálom történelmünket, nem találok benne két hasonlóbb helyzetet, mint István ezredvége és a mi ezredvégünk. Ezért is nagy a kihívás, hogy vessük össze és vonjuk le a tanulságokat. Azt az első szembetűnő hasonlóságot, hogy akkor is ezredvég volt és most is az van, szinte ol is felejtethetjük. Bár mostanában minden felemeli fejét, minden, ami transzcendens, minden, amiről anyagelvű világunk úgy hitte, hogy örökre száműzetett az ésszerűség századának feledésre ítélt mély bugyraiba. Így a számmisztika ismét megjelent, mint azon az ezredfordulón, amikor mindenütt Európában - így

István udvarában is - az ezredvégi világvégéről, Krisztus másodszeri, végleges eljövételéről beszéltek, s az ítéltről elevenek és holtak felett. Éppen az apokaliptikus világhangulatban István, aki ekkor még nem király, nem menekül zsolozsmás barátok önostorozó világába, hanem nősülni készül. És itt az első Milleneum, az ezévi: István 995-ben elhatározza, családot alapít magának és vezető királyi családot a magyarságnak. Fölkészül, hogy 997-ben vállalja a magyarok vezére rangját; majd, hogy ne 998-ban vagy 999-ben, hanem az új ezredév első napján 1001. január 1-én Esztergomban II. Szilveszter pápa által küldött koronával magyar királlyá koronázzák.

István valóban két világ határán állt, de ezek nem annyira két vallási felfogás határai voltak nála. Úgy állt két világ határán, mint minden teremtő férfi a hit és a hitetlenség határán. Hitetlenség abban az értelemben, hogy nem hitte, hogy az új ezredév a világ végét hozza. Ellenkezőleg azt hitte, hogy új élet fakad, új királyságerősíti Európát, a magyar királyság. Önként tolu elénk a kérdés: Milyen Magyarország lesz 2001-ben? És milyen magyarság? Sokat akaró? Dacos, ellenálló? Teremtő, amire oda kénytelen figyelni Európa, s talán ez a fáradt, látszatra süllyedni készülő világ?

Egy ismert történész azt állítja, hogy a XX. század a történelem legrövidebb százada volt, 1914-1989-ig tartott. Figyelemreméltó felismerés, s ha igaza van, akkor furcsa, de észre sem vettük, hogy elmúlt ez a

<p>" FOGAS " kérdések 5-6. oldal</p>	<p>Unokáink is látni fogják? 7. oldal</p>
<p>1995. A Természetvédelem Éve 11. o.</p>	<p>Elkezdődött az ÚJ TANÉV 8-9. oldal</p>
<p>Hogyan űzd el a bűzt? 24. oldal</p>	<p>NYÁRI 10-12. oldal FELMÉNYEVSZANOLÓ</p>
<p>Végbélbelegségek Új orvosi rendelés Turán 22. oldal</p>	<p>JÁTÉK HATÁROK NÉLKÜL 26. o.</p>

pokolszagú század, amit Brozinsky, a sztúrpolitikus csak úgy nevez, a meghalál százada, és így nemcsak ez a század múlt el, hanem elmúlt vele egy ezredév. Készül-e itt valaki, készülünk-e arra a feladatra, hogy új királyságot, új életet kell kitalálni az új ezredévben a számban és lélekben fogyatkozó magyarságnak? Emelkedik-e itt oró, amely a Millenáris szent pillanatában felfedi a magyarság felemelkedésének olyan távlatos lehetőségét, mint amelyet István felmutatott? Megállítható-e valami az 1526 óta süllyedő magyarságot? Megtartható-e a XX. századi magyar holocaust után a Szent Korona országa? Olyan mélyen vagyunk-e már, hogy innen nincs lejjebb? Lejjebb már csak a teljes pusztulás pokla van?



Sokan, a cselekvésre vezető alkalmat is maguktól elhárítók, azzal örvelnek, könnyű volt Istvánnak, légyértelműbb volt a világ, Pénvesebben elvált egymástól a jó és a rossz lehetőség, Könnyebb volt dönteni, mint a mi túlbonyolódott világunkban. Nem így van. Csak a történetoktatósi egyszerűsítés terjesztheti ezt a képet. Nagyon sok választási lehetőség volt István idejében is, nemcsak az, hogy pogányok maradjunk vagy keresztények. Szinte bonyolultabb volt a helyzet, mint ma. Még nem dőlt el igazán, hogy Bizánc vagy Róma lesz erősebb. Mi ma már könnyedén úgy véljük, hogy új Bizánc, vagyis Moszkva és új Róma, New York harca végképp eldőlt, és tudjuk hová kell vigvázó szemünket votni. Kérdezem azért félénken: És mi lesz, ha hamarosan új Róma is megroppan?

Az Árpád-háziak idejében is volt döntésképtelenség, vagy csak annak álcázott magas fokú ravaszság; az, hogy a magyar Szent Korona egyik fele bizánci szellemiségű, a másik latin. Politikai kifinomultság ez talán? Nincs végleges döntés, még ügyesen fordítani lehet, ha az ország érdeke úgy kívánja. De egyben már van végleges döntés, és az a kereszténység. Hogy római vagy bizánci az mindögy, azt majd a politikai oró dönti el. Pedig még nem oly rég más választási lehetőség is lett volna. Például: a kazárokkal szövetségben felvehettük volna az általuk felvett zsidó vallást; és ha felvettük volna, eltűntünk volna, mint a kazárok, akiket egy rossz döntés után pillanatok alatt elnyelt a történelem. Elfoszlottak, s talán csak néhány halvány gesztus bujkál tovább belőlük a kereszténységet választó magyarság génjeiben.

Könnyen belátható, hogy a nagy politikának, az ország ügyeit intézőknek mit üzen Augusztus 20., az ünnep. De mi marad nekünk, akik itt Turán, vagy felnevelő városomban, a szomszédos Hatvanban és az Istvánt királlyá avató Esztergomban, vagy bárhol máshol az országban ólnak kilátástalanságot szuggoráló megnyomorító világban? Talán az, hogy az ezredvég, a kilátástalanság, a pusztulás, a kiüresedeltség, az erőnyek hiánya ellenére fel kell venni a reménység kincskereső kisködmönöt.

Turán a kincskeresésnek különben is hagyományai vannak. Nem tudom, keresik-e még - legalább a gyerekek - a Galgában a kincseket. Ugyanis a fáma szerint 1585. augusztus 24-én a szolnoki bég vásárt tartott Turán. Több szomszéd magyar vár őrsége - biztos köztük a hatvani csibészek is - a török kereskedőket meglepte és kifosztotta. A foglyokat és a prédát 150 kocsin elvitték. A menekülő törökök állítólag a Galga-patakba dobták árniakat, ahol a nép mai napig is kincsek után kutat. Legalábbis ezt írja a Hadtörténeti Közlemények 1894-es kötete. Aki nem hiszi, olvassa a Hadtörténeti és más Közleményeket, ha kincseket nem is talál, legalább kiművelt emberfő lesz belőle, ami vélhetőleg minden "Fodros-Bokros-program"-on túl mégiscsak a legnagyobb érték lesz az eljövendő ezredévre itt a Kárpát-medencében.

Igen, ha ólni akarunk, össze kell gyűjteni még meglévő kincsemket, ha lázások, akkor is hasznosak. Sokat érne egy újra megtalált nemzeti józanság, az újraépített emberformáló közösségi erőnyek és hit abban, hogy nagyvá lehet és érdemes lenni. Ebben segíthet bennünket a mai augusztus 20-i ünnepen megidézett Szent István emléke. Nem tudjuk, hogy István zseni volt-e, vagy csak az idő igazolta zsenialissá döntését. Mindögy ez mostmár. Az ezredforduló nemzedékei előtt ott a kihívás: vagy zseninek kell lenni, vagy szövetséget kell kötni az idővel. Magyar magunknak mosolyt kell kicsikarnunk a delphoi-i jósnő pókerarcától.

Folklórkutatók gyűjtötték egy trencsényi faluban a következő mondát: A nyugati Beszkidok legmagasabb csúcsa tetején van egy mélyvadás. Egy pásztor itt leültette a nyáját. Egyszer csak azt vette észre, hogy naponta egy-egy bárány eltűnik. Utánajárt a dolognak és látta, hogy egy nyílásban tűnnek el a bárányok. Miután maga nem fért a lyukba, a bojtárját küldte utánuk. A fiú csak pár nap múlva került elő. Elmondta, hogy egy nagy lágas uregbe jutott, ahol levon ülő, fölfegyverzett katonákra bukkant. Először megijedt, majd ébresztgetni kezdte őket, mert látta, hogy alszanak. Egyikük, aki maga Szent István király volt, föl is ébredt. A legénykének csak annyit mondott: "Még nincs itt az ideje". Utána el is aludt. Az ottani nép szerint István király a Rácsa nevű hegy belsejében rejtőzik és csak a kellő alkalmat várja, hogy felszabadítsa a népet és országot.

Ezen a mai ezredvégi augusztusi ünnepen egy, új ezredévhez közeledve joggal és okkal megszólíthatjuk a szent királyt: **"Ébredj István király! Sok nagy sanyargatáson estiünk túl. Hitetlenek sok megszorítást ígérve porlasszák bennünk a reményt. Pedig Te vagy a mi reménységünk. Ébredj István király! Segíts minket, hogy megerősödjék bennünk az erő elindítani egy újabb ezer évet, amely fényes lesz és magyar!"**

(Dr. Zelnik József 1995. augusztus 20-i ünnepi beszéde)

Tájékoztató a Képviselő-testület 1995. augusztus 25-i üléséről

Tóth István polgármester köszöntötte a Képviselő-testület tagjait, valamint a meghívottakat. Megállapította, hogy a testület 12 fő részvételével határozatképes. A meghívóban szereplő napirendi pontokkal kapcsolatban módosítást javasolt. Első napirendi pontnak az iskolaterület kisajátításával kapcsolatos probléma megvitatását, majd ezt követően a meghívóban jelzett napirendek megtárgyalását, s végül az egyebek napirendi pontokban a kedvezményes vízbekötéssel kapcsolatos kérelmek és az átmeneti segély elutasítása miatti fellebbezések megvitatását javasolta. Továbbiakban jelentést adott a lejárt határidejű önkormányzati határozatok végrehajtásáról.

A Képviselő-testület a napirendi pontok módosítására adott javaslatokat, valamint a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról adott jelentést elfogadta.

I. Iskolaterület kisajátítása

A napirendi pont előadója Tóth István polgármester volt. Szóbeli előterjesztésben elmondta, hogy már az előző képviselő-testületi ülésen adott tájékoztatást a kisajátítással kapcsolatban, amely már a végéhez közeledik. A hat érintett személy közül három elfogadta a 400 Ft/m² kisajátítási díjat, s végül két tulajdonossal nem sikerült egyezsége jutni. A két tulajdonos az ügyvédjükkel folytatott tárgyalások során 500 Ft/m² kisajátítási árat kér az önkormányzattól.

A Képviselő-testület a 112/1995. sz. határozatban az 500 Ft/m² kisajátítási díj megállapítására vonatkozó kérelmet elutasította. A Pest Megyei Közigazgatási Hivatal által meghatározott 400 Ft/m² díjat fogadja el továbbra is.

II. A Szociális Otthon beszámolója

A napirendi pont előadója Csatóné Kerek Erzsébet, a szociális Otthon igazgatónöje volt.

A mellékelt írásos anyagban mindenre kiterjedő, alapos beszámolót terjesztett a Képviselő-testület elé. Szóbeli kiegészítésében elmondta, hogy nagyon érdekes olvasmány az intézet eseménynaplója, mely hűen tükrözi annak életét. Az intézetnek 12 helyi lakója van és még 6 turai lakos vár elhelyezésre. Az otthon biztonságos működtetése csak úgy oldható meg, ha az 1994. évi 4 millió Ft-os pénzmaradvány túlnyomó részét felhasználják. Az írásos anyaggal kapcsolatban több kérdés, hozzászólás hangzott el: Sára József figyelmét az ragadta meg, hogy alkoholisták is vannak az otthonban, akiktől mindenki fél. Szólt még továbbá arról, hogy minél előbb meg kell oldani az orvosi ellátást. Tóth Zs. István arra kért választ, hogy az alkoholista gondozottak és az orvosi ellátás problémája mikortól jelentkezett.

Csatóné Kerek Erzsébet válaszában elhangzott, hogy az alkoholisták rejtett módon kerülnek az intézménybe. A beutalókra nem írják rá, hogy ki az alkoholista. Titkolják, mert mindenki szabadulni akar ezektől az emberektől. Az otthon orvosi ellátása valóban problémás. Faragó doktornő rendelése szeptemberben kezdődik meg a Szociális Otthonban.

Sára András a beszámolót mindenre kiterjedőnek, nagyon jónak ítélte meg, amely a valós problémákkal, valamint a továbblépés, fejlődés gondolatával is foglalkozik. A beszámolót elfogadásra ajánlotta. Sára Mihály hozzászólásában kiemelte, hogy amíg az otthon nem rendelkezik gépkocsival, addig saját gépkocsihadználata havonta 10-20 ezer Ft-ot elszámolhatnak. Tóth István polgármester hangsúlyozta, hogy továbbra is törekedni kell arra, hogy minél több helyi lakosa legyen az otthonnak, így az önkormányzat anyagi támogatását inkább a turai beutaltak élvezhessék. Az önkormányzat a gépkocsi vásárlása előtt nem zárkózik el, az anyagi lehetőségeknek megfelelően. Végezetül javasolta a Képviselő-testületnek, hogy a kiegészítésekkel együtt a beszámolót fogadja el.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete egyhangú szavazattal a beszámolót a szóbeli kiegészítésekkel együtt elfogadta.

III. Az állategészségügy helyzete

A napirendi pont előadója dr. Dobos László körzeti állatorvos volt.

Dr. Dobos László részletes beszámolójában törekedett arra, hogy az állategészségügyben érintettek reális képet kapjanak a községben fellelhető problémákról, feladatokról, s kérdésekre válaszolva elmondta, hogy a hivatal alkalmazásában munkáját közalkalmazottként végzi. Hatósági jogkörrel a megyei központ ruhazza fel bizonyos feladatok ellátására. A magánpraxis saját finanszírozású szolgáltatás. Bizonyos munkákra a Tsz-nél június 1-től kötött szerződést.

Tóth István polgármester végezetül közölte, hogy hamarosan felépül a vásártéren a marhalevel-kiadó épület, mely szükséges és elengedhetetlen az állatvásárok alkalmával. Együttal tervezik az állatvásár kerítésének elkészítését is, amellyel a jobb ellenőrizhetőséget kívánják lehetővé tenni. Továbbiakban megköszönte dr. Dobos László doktor úrnak az eddig végzett lelkiismeretes munkáját. A beszámolót elfogadásra javasolta.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete a kiegészítésekkel együtt a beszámolót elfogadta.

IV. Közművagyon átvétele

A napirendi pont előadója Tóth István polgármester volt. A kiküldött írásos anyagból tájékozódhatott mindenki, hogy mekkora zűrzavar van e témában, és milyen jogi vitákat kavart ez a dolog. A privatizációs miniszter levelében kéri a nyilatkozatot az ügyben, hogy az önkormányzat elfogadja-e az ez irányú igényt. Kérte az álláspontot arról is, hogy az önkormányzat igényt tart-e a közreműködésükre a részvénytulajdonosok értékesítésében. A fentiekkel kapcsolatos nyilatkozatot 1995. szeptember 1-ig kell eljuttatni az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Rt.-hez.

A Képviselő-testület a 115/1995. sz. határozatában az alábbiak szerint döntött:

1. Az önkormányzat az energetikai rendszerek átadására vonatkozó, a VÁB részére előzőleg megküldött határozatát fenntartja.

2. Tekintettel arra, hogy az Önkormányzati Szövetségek az 1990. évi LXV. törvény 1995. június 30-i módosítását több ponton jogilag támadják, így azt csak a bírósági döntés után tudjuk elfogadni, mint kényszert. A részvénytársaság hasznosításával kapcsolatban a fentiek tisztázása után döntünk.

V. Közlekedés-biztonsági pályázat támogatási igény benyújtása

A napirendi pont előadója Tóth István polgármester volt. Az írásos anyag kiegészítéseként Tóth István polgármester elmondta, hogy a Gödöllői Rendőrkapitányságtól felhívás érkezett arra vonatkozóan, hogy pályázatot lehet benyújtani a közlekedés-biztonság javítása érdekében. A pályázat benyújtásának határideje 1995. szeptember 1. A Fejlesztési Bizottság a Műszaki Csoporttal közösen készítette el a pályázati anyagot, mely a Táncsics M. úton gyalogjárda és kiemelt szegély építését, valamint a Hatvani út-Táncsics M. út-Kossuth L. út négyes elágazásba közlekedési rendőrlámpa létesítését tartalmazza.

A Képviselő-testület a pályázati anyag előterjesztését egyhangú szavazattal elfogadta.

VI. Falumúzumi belépőjegyek megállapítása

A napirendi pont előadója Tóth István polgármester volt. Az írásos anyag tartalmazta, hogy már az előző testületi ülésen is felmerült ez a téma. Az Oktatási, Kulturális és Sportbizottság azóta tárgyalta ezt a kérdést, és az ott felmerült javaslatok kerültek a mostani képviselő-testületi ülésre.

A hozzászólások és javaslatok alapján a Képviselő-testület a 117/1995. sz. határozatában az alábbiak szerint döntött:

Egyéni belépőjegyek:

- felnőtt 50 Ft,

- nyugdíjasok, katonák, felső- közép és általános iskolai oktatásban résztvevők 25 Ft.

Csoportos belépők: - 10 fő feletti létszám esetén az egyéni belépőjegyeknek megfelelő ár 50 %-a személyenként.

VII. Fogászati díjtételek megbeszélése

A napirendi pont előadója Tóth István polgármester volt. Az írásos anyag kiegészítéseként Tóth István polgármester elmondta, hogy az Egészségbiztosítási Pénztár július 1-ig a korábbi finanszírozás 70 %-át adja csak a fogorvosi szolgáltatásra.

A fogorvosi díjakra a Magyar Orvosi Kamara Fogorvosi Tagozatának elnöksége adott ajánlást szakértői vélemények alapján, melyet a helyi fogorvosokkal egyeztettek. Ehhez szükséges a Képviselő-testület jóváhagyása, mert szeptember 1-től már ezeket az árakat fogják alkalmazni.

A napirendi ponttal kapcsolatos hozzászólások és vélemények után a Képviselő-testület egyhangú szavazattal elfogadta a Magyar Fogorvosi Kamara és a fogorvosok által összeállított fogászati árjegyzéket (1-2. sz. melléklet)

VIII. Egyéb napirendi pontok

a./ Pásztor László, az Oktatási, Kulturális és Sportbizottság elnöke tájékoztatást adott Kálna Tibor pedagógus lakásának elkészítése, a Tabán úti iskola tetőszerkezetének javítása, nyári üdültetések, valamint a tankönyv-támogatással kapcsolatos intézkedésekről.

- Kálna Tibor pedagógus lakása elkészült, melybe átköltöztek.

- A Tabán úti iskola tetőszerkezetének javításánál a legfontosabb munkákat elvégezték. Szeptember utolsó hetében a még hátralévő munkálatok is elkészülnek.

- A diákok nyári csereüdültetése végül is jól sikerült. Az idei tapasztalatok alapján a jövőben az üdültetésekkel kapcsolatos szervezésre nagyobb figyelmet kell fordítani.

- A tankönyvtámogatással kapcsolatos munkáról Kardoss Imre, a Szociális Bizottság elnöke adott tájékoztatást. A közös munka alapján négy kategóriát állapítottak meg a rászorultság, anyagi helyzetek figyelembe vételével. Összesen 189 család részesült a 800 Ft-on felüli tankönyvtámogatásban, melynek összege 612.400 Ft volt.

A Képviselő-testület a tájékoztatást tudomásul vette.

b./ Két kedvezményes vízbekötési kérelem ügyében döntött a Képviselő-testület, melyek közül az egyiknél javasolta a vízbekötési munkadíj elengedését, a másik kérelmet viszont nem támogatta.

c./ Fellebbezés érkezett egy átmeneti segély elutasítás végett. A Képviselő-testület az I. fokú határozatot törvényesnek és megalapozottnak tartotta, így a fellebbezést elutasította.

Diós Csaba

GÖDÖLLŐ VÁROS Polgármesteri Hivatal Lakosságszolgálati Irodája Gödöllő, Szabadság tér 7.

Tisztelt Polgármester Úr!

1996-ban a Gödöllői Agrártudományi Egyetem rendezi meg az Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállítást, melyen bemutatkozási lehetőséget szeretne biztosítani a környéken tevékenykedő élelmiszeripari termékeket gyártó egyéni vállalkozók és társas vállalkozások számára.

Gödöllő, 1995. július 26.

Tisztelettel:

Mészáros Magdolna
irodavezető-helyettes

FOGÁSZATI ÁRJEGYZÉK (TURA)

Általános vizsgálatok

Láttelel formanyomtatványon: 2.000 Ft

Konzerváló fogászat

Tömés plasztikus anyaggal 1 felszínen: 1.000 Ft

Tömés plasztikus anyaggal 2 felszínen: 1.200 Ft

Tömés plasztikus anyaggal 3 felszínen: 1.500 Ft

Korona felépítés, gyökércsap.,

parapulvális csap stb. alkalmazásával: 3.000 Ft

Tömés fényre p. anyaggal 1 felszínen: 1.300 Ft

Tömés fényre p. anyaggal 2 felszínen: 1.800 Ft

Tömés fényre p. anyaggal 3 felszínen: 2.500 Ft

Endodontia

Gyökértömés csatornánként, gyökérkez.: 1.500 Ft

Gyökércsúcs amputációja foganként: 4.000 Ft

Fogászati röntgenfelvétel

Fogfilm röntgenfelvétel: 400 Ft

Sürgősségi ellátás keretébe nem tartozó

fogeltávolítás: 1.000 Ft

Sürgősségi ellátás keretébe nem tartozó

fog eltávolítása sebészi módszerrel (vésés): 3.000 Ft

Paradontológia

Fogköeltávolítás: 1.000 Ft

Érzékeny fogfelszínnek kez. kvadránsanként: 300 Ft

Szájnyálkahártya kezelése alkalmanként: 300 Ft

Rögzített fogpótlás

Ideiglenes korona: 1.200 Ft

Hídtag: 2.000 Ft

Spring korona, fém korona: 3.500 Ft

Porcelán korona: 4.500 Ft

Csapos műcsonk: 2.000 Ft

Csúsztató páronként: 5.000 Ft

Korona, híd eltávolítása

(horgonykoronánként): 800 Ft

Kivehető fogpótlás

Teljes alsó-felső fogsor: 12.000-12.000 Ft

Alábélelés: 5.000 Ft

Fogsor javítás: 2.000 Ft

Részleges akrilátlemezzel: 10.000 Ft

Fémlemezzel: 11.000 Ft

A fogpótlások árai a fogtechnikai díjakat nem tartalmazzák!

A ritkábban előforduló - fentiek között nem szereplő - kezelések díjai eseti megállapítást igényelnek!

A NÉPJÓLÉTI MINISZTER

21/1995. NM rendelete

a biztosítottak által térítésmentesen igénybevehető fogorvosi ellátásokról.

1. §.

(1) A sürgősségi fogorvosi alapellátás keretében a biztosított:

- az életet közvetlenül vagy közvetetten veszélyeztető állapotban az állapot stabilizálásáig szükséges ellátás,
 - érzéstelenítés,
 - fogeltávolítás,
 - varratbehelyezés,
 - incízió drén,
 - excochleáció,
 - művi sipolykészítés,
 - ideiglenes rögzítés (állcsonttörések esetén),
 - intraorális röntgenfelvétel,
 - vitalitásvizsgálat,
 - trepanáció,
 - pulpa extirpáció,
 - éles fogak, fogpótlások korrekciója,
 - idegentest eltávolítás,
 - vérzéscsillapítás,
- valamint ezen ellátásokkal összefüggő lokális és parenterális gyógyszeres kezelés igénybevételére jogosult.

(2) A fogorvosi alapellátás keretében a biztosítottak által térítésmentesen igénybevehető sürgősségi ellátásokra jogosító állapotokat az 1. sz. melléklet tartalmazza.

(3) A gyermek- és ifjúsági fogászati ellátás körébe tartozó elsődleges megelőző szolgáltatások és a fogszabályozó kezelés keretében igénybe vehető ellátásokat a 2. sz. melléklet tartalmazza.

(4) Az öregségi nyugellátásra jogosító életkor betöltött személyek a fogorvosi alapellátás keretében

- teljes foghiány esetén akrilát alaplemezzel, kivehető fogpótlásra,
- a részleges foghiány eseteiben fém alaplemezzel, kapocs elhorgonyzású, kivehető fogpótlásra jogosultak.

3. §.

(2) Szakorvosi javaslat vagy beutaló alapján fogászati göckeresés végzendő. A göctalanítási eljárások közül a biztosított az extrakciót térítésmentesen veheti igénybe.

1. sz. melléklet

Sürgősségi állapotok a fogorvosi alapellátás körében

1. Akut gyulladásos megbetegedések
 - a./ Bakteriális gyulladások
 - heveny fogbélgyulladás (pulpitis acuta)
 - alveolus gyulladás (ostitis alveolaris)
 - gyökércsúcs tályog (abscessus periapicalis)
 - heveny fogkorona körüli gyulladás (pericoronitis acuta)
 - heveny csonthártyagyulladás (periostitis acuta)
 - heveny ínygyulladás (gingivitis acuta)
 - heveny fogágygyulladás (parodontitis acuta)

- b./ Vírus eredetű gyulladások
 - herpeszes íny-szájnyálkahártya gyulladás (gingivostomatitis herpetica)
 - ajakherpesz (herpes labialis)
 c./ Gombás eredetű gyulladások
 -candidiázisok (felületfertőzések)
 d./ Tisztázatlan eredetű akut gyulladással megbetegedések
 - heveny íny-szájnyálkahártya gyulladás (gingivitis, stomatitis necrotisans acuta)
 - aphta
 e./ Vegyes fertőzések
 - ajakzug gyulladás (cheilitis angularis)

2. Traumás eredetű kórképek akut szakban való ellátása:

- a.) Fogak sérülései
 - benyomódás (intrusio)
 - kiemelkedés (extrusio)
 - törés (gyökér, korona)
 - félficam, ficam (subluxatio, luxatio)
 b.) Lágyszöveti sérülések (mechanikai, hő, vegyi)
 - ajak
 - pofa
 - nyelv

3. Idegcentrum beékelődés

4. Arcüreg perforáció (heveny antro-orális fisztula)

2. sz. melléklet

A gyermek- és ifjúsági fogászat preventív szolgáltatásai:

instruálás, motiválás (egyéni csoportos)

- a.) megelőző tanácsadás,
 b.) megelőző foglalkozás oktatási intézményekben
 c.) előadás szemléltetéssel (pedagógusoknak, szülőknek, terheseknek, stb.)
 d.) ellenőrzött fogmosás, zselébedörzsölés, fluoridos öblítés, stb.

4.) prevenció rendezvények előkészítése, lebonyolítása

- plakk kontroll lepedékfestéssel
 - professzionális mechanikai fogtisztítás
 - depurálás (mélydepurálás kivételével)
 - a fogak polírozása
 - tömések fináirozása és polírozása
 - helyi fluoridálás (oldat, zselé, lakk) és/vagy egyéb megelőző kezelés
 - barázdazárás
- Fogszabályozó kezelés
- helyfenntartó készítés,
 - passzív pitvarlemez készítése.

A KORMÁNY

69/1995. rendelete a társadalom-biztosításról szóló 1975. évi II. törvény végrehajtásáról rendelkező 89/1990. MT-rendelet módosításáról.

1. §.

Az R.19/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép: 19/A. §. (1). A biztosított és az eltartott hozzátartozója,

valamint az a személy, aki jogosult a társadalombiztosítás egészségügyi szolgáltatásainak igénybevételére (a továbbiakban együtt: biztosított)

a) az egészségügyi alapellátás keretében jogosult,

ab) a fogorvosi sürgősségi ellátás keretében a heveny gyulladással és baleseti eredetű kórképek, illetve a népjóléti miniszter rendeletében meghatározott stomatológiai szakellátást igénylő szövődmenyes állapotok ellátására,

ac) a fogmegtartó gyermekfogászati ellátás keretében,

- gyermek- és ifjúsági elsődleges megelőző fogászati ellátásra,
- plasztikus fogtömésre,
- a foggyökér-kezelésre és a foggyökér gyulladásaival kapcsolatos következményes megbetegedések kezelésére,
- íny, szájnyálkahártya elváltozásainak kezelésére,

ad) 18 éves korig a fogazati rendellenességek fogszabályozó kezelése keretében,

- a fogazati rendellenességek elsődleges megelőzését szolgáló kezelésre, ide nem értve ennek a fogorvosi szolgáltatáson túli fogtechnikai költségeit,

ae) a sorkatonák a fogorvosi alapellátás keretében az a) pontban foglaltakon túl plasztikus tömésrel történő kezelésre, egy gyökerű fogak gyökérkezelésére, fogköeltávolításra és az ínyelváltozások kezelésére,

af) az öregségi nyugellátásra jogosító életkort betöltött személyek az ab) pontban foglaltakon túl a rágóképesség helyreállítására - ide nem értve ezek fogorvosi szolgáltatáson túli fogtechnikai költségeit - a népjóléti miniszter rendeletében foglaltak szerint,

ag) a közgyógyellátottak az ae)-af) pontokban foglalt ellátásra,

b) az egészségügyi szakellátás keretében jogosult

ba) szülészeti ellátás keretében

- az ae) pontban foglaltakon túl fogászati elsődleges megelőző ellátásokra és a terhességi ínygyulladás kezelésére a terhesség megállapításától a szülést követő 90 napig,

bb) a fogorvosi szakellátás keretében

- az erre kijelölt központi intézményekben nyújtott, a népjóléti miniszter rendeletében meghatározott ellátásokra.

Eladó: Áron alul Turán
 beköltözhető sarokingatlan,
 főúton.

Érdeklődni lehet:

Dr. Balázs József

2191 Bag, Dózsa Gy. u. 50.

Jegyzőkönyv

Készült: 1995. június 2-án az Országos Műemlékvédelmi Hivatalban

Tárgy: Tura, Schossberger-kastély

Jelenlévők: Praveer Bagchi és felesége a tulajdonosok képviselőjében, Klaniczay Péter és Boháček Zsuzsa az OMVH Műemlék-felügyeleti Igazgatósága képviselőjében, Iványi László tervező

Megjelentek a turai Schossberger-kastély ügyének rendezésére gyűltek össze. A kastély sorsa az utóbbi időben három dolog miatt vált kritikussá.



Ezek közül az első, hogy az ingatlan évek óta őrizetlenül áll. Ismeretlen személyek ezt felismerve, időről időre betörnek oda, és a kastély belsejét és külsejét vandál módon pusztítják. Így kerülhetett sor az 1995. április 22-i szándékos gyújtogatásra is. A tüzet csak a tűzoltóság gyors helyszínre érkezése fékezte meg.

Ehhez járul még az épület rendkívül rossz műszaki állapota (a fedés számtalan helyen megrongálódott, így a fedélszék folyamatosan ázik, a tűzesettől az egyik kötőgerenda eltört, az emeleti zárófödém több helyen leszakadt vagy leszakadással fenyeget. A lépcsőkorlátok, erkélykorlátok hiányosak.)

A kastély megóvása érdekében a megjelentek a legfontosabb állagvédelmi munkákkal, az őrzéssel és a későbbi hasznosítással kapcsolatban a következőkben állapodtak meg:

1./ Az első és legfontosabb feladat a biztonságos zárás és a folyamatos őrzés megoldása. Az állandó őrzést 30 napon belül meg kell oldani (ajánlatot az állandó őrzésre a turai polgármestertől és más vagyonvédelemmel foglalkozó szervezetektől lehet kérni).

2./ A legfontosabb állagvédelmi munkák elvégzésének és a külföldi tulajdonos miatti folyamatos kapcsolattartás biztosításához megfelelő műszaki szakértelemmel rendelkező bonyolítót kell kijelölni.

A legfontosabb állagvédelmi munkákat 90 napon belül el kell végezni. Ezek a következők:

- a./ A statikai állékonyságukat veszített kéményeket vissza kell bontani az építőanyag deponálásával és megőrzésével.
- b./ A fedés hiányait ideiglenesen pótolni kell.
- c./ A fedélszék és az emeleti zárófödémeket a statikailag indokolt helyeken ideiglenesen meg kell erősíteni.
- d./ A hiányzó lépcsőkorlátokat, erkély- és egyéb korlátokat ideiglenesen pótolni kell.
- e./ A kastélyban sok az éghető és ezért tűzveszélyességi szempontból veszélyes hulladék. A kastélyt ki kell takarítani, a veszélyes hulladékot (újság, könyv) el kell szállíttatni, az épület belsejében és az épület körül elszórtan heverő építészeti elemeket rendszerezve össze kell gyűjteni és a későbbi visszaépítéshez vagy mintavételhez meg kell őrizni. A kastélyt körülvevő bozótost ki kell irtatni.
- f./ Az állagvédelmi munkák és a tisztítás, rendrakás csak folyamatos szakmai felügyelet, műszaki irányítás mellett történhet.

3./ A korábbi előírásokat be kell tartani. A kastély műszaki állapotáról teljes körű szakvéleményt, fotódokumentációt kell készíttetni és az Országos Műemlékvédelmi Hivatalnak benyújtani 60 napon belül.

A további hasznosítás elbírálásához tanulmánytervet kell készíttetni és szintén hivatalunkhoz elbírálásra benyújtani. Az új funkcióknak összhangban kell lennie a kastély adottságaival.

A kastélyegyüttes Ybl Miklós építész egyik legérdekesebb és művészi szempontból igen jól sikerült alkotása, ezért az épülethez semmilyen toldalék, újabb épületszárny nem építhető.

Új épület elhelyezésére a kastélytól, ill. közvetlen környezetétől távolabb később meghatározandó formában van lehetőség. A kastély külső és belső szerkezeteit, díszítéseit a műemlékvédelmi szempontok szerint kell felújítani. A belső tervek maximális megóvása és eredeti méretének megőrzése a cél, a szükséges minimális korszerűsítéssel.

A hasznosítási terveket csak műemléki tudományos dokumentáció alapján lehet elkészíttetni, csak magyar állampolgárságú vezető tervező minősítésű és régi épületek helyreállításában jártas szakember megbízásával.

A terveket minden esetben előzetesen jóvá kell hagyatni az Országos Műemlékvédelmi Hivatallal.

Iskolai hírek

Eredményekben gazdag  új tanévet kívánunk!

Kiss**Jánosné I. a**

- 1./ Benke András
- 2./ Boda Gellért
- 3./ Boda Márton
- 4./ Csányi Adrienn
- 5./ Darnyik Alíz
- 6./ Dolányi Ákos
- 7./ Farkas Mária
- 8./ Géczy Emese
- 9./ Bakó Rómeó
- 10./ Horváth Henriett
- 11./ Juhász Erika
- 12./ Kátai Noémi
- 13./ Kis Erika
- 14./ Kiss Katalin
- 15./ Kovács Sándor
- 16./ Kuti József
- 17./ Lakatos Márk
- 18./ Kátai Roland
- 19./ Orosz Zoltán
- 20./ Raáb György
- 21./ Sárközi Roland
- 22./ Szabó András
- 23./ Szénási Henrietta
- 24./ Szénási Ödön
- 25./ Szénási Zsanett

Kókai**Sándorné I. b**

- 1./ Farkas Zsasklin
- 2./ Gyenes Gábor
- 3./ Iracska Mónika
- 4./ Kranzieritz Tímea
- 5./ Maczkó Adrienn
- 6./ Magyar Máté
- 7./ Oláh Mórió
- 8./ Oláh Krisztián
- 9./ Petrovics Balázs
- 10./ Radics Kitti
- 11./ Radics Renátó
- 12./ Sára Ágota
- 13./ Sára Tímea
- 14./ Seres Bence
- 15./ Szabó Dávid
- 16./ Szabó Gergő
- 17./ Szabó János Milán
- 18./ Szénási Andor
- 19./ Szénási Ádám
- 20./ Szilágyi Norbert
- 21./ Szénási Edina
- 22./ Szénási Orsolya
- 23./ Tóth Gábor
- 24./ Tóth László
- 25./ Tóth Tünde
- 26./ Szilágyi Enikő

Tusor**Erzsébet I. c**

- 1./ Bangó Zsanett
- 2./ Bata Attila
- 3./ Csorba Orsolya
- 4./ Dobroviczki Nikolett
- 5./ Farkas Szilvia
- 6./ Gólya Márton
- 7./ Gyenes Orsolya
- 8./ Kátai Zorán
- 9./ Kélemen Róbert
- 10./ Kelemen Richard
- 11./ Kovács András
- 12./ Linguran Ilona
- 13./ Maczkó Richard
- 14./ Mahó László
- 15./ Nagy Dávid
- 16./ Nagy T. Dóra
- 17./ Raffael László
- 18./ Raffael József
- 19./ Szénási István
- 20./ Szénási Martin
- 21./ Szénási Szabina
- 22./ Tóth István
- 23./ Tóth István
- 24./ Török Tímea
- 25./ Tóth Enikő
- 26./ Szabó Roland

Seres**Péterné I. d**

- 1./ Baranyi József
- 2./ Dolányi Daniel
- 3./ Dolányi Zsolt
- 4./ Fekete Eva
- 5./ Percsik Tibor
- 6./ Godor Adrienn
- 7./ Gólya Ákos
- 8./ Gulyás Eszter
- 9./ Hazadi János Tibor
- 10./ Hubert Anna
- 11./ Kanalas Gyula
- 12./ Kuthi Norbert
- 13./ Nyerlucz Flóra
- 14./ Nyerlucz Lőrinc
- 15./ Nagy Norbert
- 16./ Oláh Szabina
- 17./ Pusztai Mónika
- 18./ Rácz Attila
- 19./ Saltai Dávid
- 20./ Sapi Gitta
- 21./ Sapi Zoltán
- 22./ Sima Balázs
- 23./ Szénási Dávid
- 24./ Szemást Zsolt
- 25./ Szota Attila
- 26./ Teller Barbara

A családi és iskolai nevelés (5.)

NÉZZÜK MEG TOVÁBB, HOGY MILYEN TÍPUSÚ GYERMEKEKKEL TALÁLKOZHATUNK.

C/; A "KEMÉNY" ÉS "PUHA" GYERMEK:
A LEGJOBB NEVELŐ ÉS A LEGJOBB GYERMEK KÖZÖTT IS LEHETNEK KONFLIKTUSOK. A GYERMEKEKRE VONATKOZÓAN EGY OLYAN TULAJDONSÁGOT IS FIGYELEMBE KELL VENNÜNK, MELYNK SZÉLSŐSÉGES ESETET, KÉT VÉGLETE A KEMÉNYSÉG, DURVASÁG, ILLETVE A TÚLZOTT SZELÍDSÉG, GYÁMOLTALANSÁG.

A KEMÉNY GYERMEK MÁSOKRA NINCS TEKINTETTEL, HA VALAKIT MEGBÁNT, NINCS LELKIISMERET-FURDALÁSA, SZERET MÁSOKAT LESZTETNI, MINDENT ERŐSZAKOSSÁGGAL IGYEKSZIK MEGSZEREZNI. A KIS "PUHA" GYERMEK MINDIG ATTÓL TART, HOGY MEGBÁNT VALAKIT, A SZENVEDÉS LÁTVÁNYÁT NEM BÍRJA ELVISELNI,

FÉLKESHÜZŐDŐ. A KISGYERMEKET A KEMÉNY, IGAZSÁGTALAN ÉLET TESZI KEGYETLENNÉ, VAGY ÉPPEŒ GYÁMOLTALANNÁ. EZÉRT IGYEKEZZÜNK EZT ELKERÜLNI, GYERMEKEINKET KIEGYENSÚLYOZOTTAN NEVELNI. A KEMÉNY GYERMEK LEGKISEBB KEGYETLENKEDÉSÉT IS HATÁROZOTTAN LE KELL ÁLLÍTANI, A SZELÍD GYEREKET BÁTORKÍTANI KELL, ÖNÁLLÓSÁGRA, KEZDŐMÉNYEZÉSRE BUZDÍTANI. VIGYÁZNUK KELL ARRA, HOGY A GYERMEKET, DE FŐKÉNT A SZELÍDET SOHA NE HOZZUK ZAVARBA, É MÁSOKNAK SE ENGEDJÜK EZT. MINDEN GYERMEKNEK MEGALÁZÓ, DE A SZELÍD GYERMEKNEK KÜLÖNÖSEN, HA MÁSOK LÖTT RÁSZÓLNAK. EHELYETT NÉGYSZEMKÖZT, NYUGODTAN KELL BESZÉLGETNI A GYERMEKKEL A FELMERÜLŐ PROBLÉMÁKÚL. ÍGY ÉRJÜK EL A MEGFELELŐ HATÁST.

D/; AZ ALKALMAZKODÓ ÉS SZEMBEPORDULÓ GYERMEK: A GYERMEKEKBEN MEGMUTATKOZÓ FONTOS VONÁS AZ ALKALMAZKODÁS ÉS AZ EGÉSZSÉGES KRITIKA GYAKORLÁSA. AZ ISKOLÁDA LÉPÉS TÁJÁN ALAKUL KI AZ EGYENSÚLY E TÉREN. HAJLAMAI ALAPJÁN

LEHET A GYERMEK ALKALMAZKODÓ, AKI NAGYON IGYEKSZIK, HOGY VISELKEDÉSE TÖRÉLETTESEN MEGFELELJEN A SZÜLŐK, NEVELŐK, TÁRSÁK ELVÁRÁSAINAK. A MÁSIK VÉGLETE A SZEMBEPORDULÓ, AKI ÉPPEŒ HOGY NEM AKAR JÓ GYEREK LENNI, NEM AKAR MEGFELELNI AZ IDEÁLNAK.

A SZÉLSŐSÉGESEN ALKALMAZKODÓT ÖNÁLLÓ DÖNTÉSRE, KRITIKAI SZELLEMEKRE KELL NEVELNI, A SZEMBEPORDULÓNAK FELJÓ HELYES MINTÁT, PÉLDÁT KELL MUTATNI, É KÁVEZETNI A MEGFELELŐ VISELKEDÉSRE.

A JÖNŐVELTSÉGI KIALAKÍTÁSÁNÁL VEGYÜK FIGYELEMBE, HOGY MAGA A GYEREK JÓRA TÖREKSZIK, DE ALKALMAZKODÓ-KÉPESÉGÉNEK ALAKULÁSÁT NEKÜNK KELL HELYESEN BEFOLYÁSOLNUNK.

A NEVELÉSKOR SOSE HAJÁKOZZUNK A GYERMEKKEL, NYUGODTAN BESZÉLJÜNK MEG MINENT.

(POLY. KÖV.)

Szabó Gizella
gyógypedagógus-tanár

iskolai hírek

Új tanerők a turai iskolában:



Pallosné Rozgonyi Piroska (Cilike)

Negyven éve tanítok. Nekem ez öröm és amíg örömet okoz, szeretném csinálni, csak fizikailag is bírjam még sokáig.

Isaszegen lakom, ahol 22 évig dolgoztam. Előtte Aszódon 15 évig, azelőtt pedig Békés megyében.

Voltam művészeti előadó, művelődési ház igazgató, zeneiskolai tanár, úttörő csapatvezető, de mindig mindenkor általános iskolai énektanár. Jól érzem magam a gyerekek között. Szeretem a jókedvet, szeretem ha énekelnek - (ha jól) velem együtt.

Apám kántortanító volt. Anyám tanító, majd tanár. Sokat énekelünk nagymamával is.

Békés-Tarhoson érettségiztem zenei gimnáziumban, onnan a budapesti Apáczai Csere János Pedagógiai Főiskola ének-történelem szakára vettem fel. Időközben a főiskola megszűnt, Szegeden államvizsgáztam.

A turai iskolát a közlönyben olvastam, onnan jött az ötlet, hogy megpályázzam. Itt mindig remek kórus volt, kitűnő énektanárok, jó torkú tanítványaik mindig sikert, gyönyörűséget arattak. Nehéz lesz követni őket, de bízom benne, hogy a régi énekesek unokái, gyerekei megbiztatják a mai ifjúságot is, ugyanis discós és rockos világunkban erre is nagy szükség van. Amit előre is köszönök mindenkinek.

Majer Erika

1973. április 28-án születtem Gyöngyösön. Általános iskolába lakhelyemen, Adácson jártam. 14 évesen eldöntöttem, hogy a rajzzal fogok foglalkozni. Az egri gimnáziumi évek alatt szerencsére nyílt erre lehetőségem: egy festőművész tanítványa lettem. Rajzi stílusomra a klasszicizmus a jellemző.

A rajz mellé a földrajzot választottam szakpárként az egri Eszterházy Károly Tanárképző Főiskolán. Fakultatív tantárgyként a Öt világvallást és a Zsidóság történetét vettem föl.

A tanítási gyakorlat alkalmazásában nagyon megszerettem a gyerekeket, a pályázati hirdetések alapján pedig a turai Általános Iskolában kaptam állást.

Papp Karolin

1973-ban születtem Gödöllőn. Ebben a városban jártam általános iskolába és végeztem el a gimnáziumot. Itt szerettem meg a sportot és a labdajátékokat, különösen a kézilabdajátékot. Játszottam az általános iskolai és gimnáziumi csapatban.

1991-ben felvételt nyertem az egri Tanárképző Főiskola testnevelés-biológia szakra, ahol továbbfolytattam a kézilabdázást NB II-es szinten. Négy évvel később kaptam meg a diplomámat, ami tanárrá minősített.

Én szeretem a gyerekeket, ezért döntöttem úgy, hogy tanár leszek, majd egy iskolába megyek tanítani. Így kerültem ebbe az iskolába, ahol testnevelést és biológiát tanítok.

Seres Zsuzsanna

Turán lakom, s természetesen az általános iskolai tanulmányaimat is itt, ebben a községben fejeztem be, majd a gödöllői gimnáziumban érettségiztem le.

1995. júniusában végeztem a győri Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskola tanítói szakának nappali tagozatán, így számomra ez az első tanév, amikor pedagógusként dolgozom.

Bár még nyáron úgy tűnt, hogy nem sikerül a környéken iskolai végzettségemnek megfelelő állást találni, de egy tanítónő hirtelen távozása a turai Általános Iskola Tantestületéből lehetővé tette számomra, hogy ebben a községben dolgozhassam napközis nevelőként.

Másodikos gyermekek alkotják a napközis csoportomat. Munkám során szeretném számukra biztosítani a tanuláshoz a megfelelő segítségnyújtást, valamint a szabadidő tartalmas eltöltését. Remélem, hogy céljaimat sikerül megvalósítanom, s ehhez szeretném kérni a szülők támogatását, segítségét is.

A TURAI DUMA c. iskolai magazin szeptemberi számában olvastuk, hogy 1995. május 27-én Sára Norbert, Marinka Balázs és Vámos László felső tagozatos tanulók a 7 éves Kollár Józsit kimentették a könyvből. A nekik járó igazgatói dicséret nem maradt el, s mindazon túl Kuncze Gábor belügyminiszter "Életmentő oklevél"-el jutalmazta őket.

Kedves Szülők!

Szeretnénk tájékoztatni Önöket arról, hogy milyen osztályok indítását tervezi az Aszódi Petőfi Sándor Gimnázium és Gépészeti Szakközépiskola az 1996/97-es tanévben.

1. **Általános tantervű négyéves gimnáziumi osztály**
Jelentkezés a szokásos időben. 3,8 feletti átlagot elért tanulókat várunk.
2. **Gépjármű-technikai szerelő osztály**
Négyéves képzés. Iskolánk jól felszerelt műhelyekkel rendelkezik. Jelentkezés a szokásos időben. 3,5 feletti átlageredményt elért tanulóknak.
3. **Számítástechnika-gépgyártástechnológia**
Ötéves képzés. Negyedik év után érettségi, ötödik után technikus minősítővizsga. 4 feletti átlageredményt elért tanulókat várunk.
4. **Francia két tannyelvű osztály**
A 0. évfolyamon csak nyelvtanulás. Jó képességű diákoknak ajánljuk. Jelentkezés november 30-ig. Felvételi vizsga december 9-én 10 órakor magyarból és matematikából. Sikertelen felvételi esetén ez a jelentkezés nem csökkenti a tanuló esélyeit más osztályba vagy iskolába való átjelentkezésnél.
5. **Hatosztályos gimnáziumi osztály**
A felvételi december 9-én 10 órakor magyarból és matematikából lesz.

**Aszódi Petőfi Sándor Gimnázium
és
Gépészeti Szakközépiskola**

IX. 11-én megnyitott az aszódi tanuszoda!

Szeretettel várjuk vendégeinket!

Nyitvatartás: hétfőtől péntekig reggel 6-7.30-ig, délután 18.00-19.00-ig.

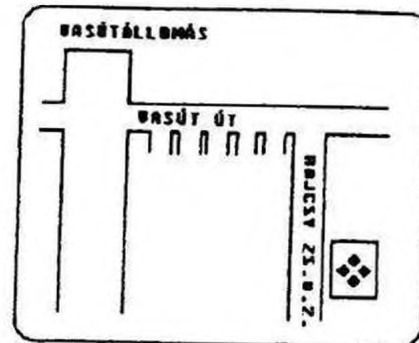
Jegyárak:	Diákjegy:	50 Ft
	Felnőttjegy:	100 Ft
	Diákberlet:	350 Ft
	Felnőttberlet:	800 Ft

A jegyek az úszósapka kölcsönzési díját is tartalmazzák!

Új! Új! Új!

**Gódor hús
&
vegyeskereskedés**

- ❖ Élelmiszer
- ❖ Édesség
- ❖ Hús-és hentesáru
- ❖ Háztartási-és vegyipari cikkek
- ❖ Dohányáru
- ❖ Szeszesitalok

**Nyitvatartás:**

H.- P.: 6.30-19.00
Szo.: 6.30-13.00
U.: Szünnap

Cím:

TURA
Bajcsy-Zsilinszky u. 2.
Tel.: 06-30/408-860

☠ Környezetvédelem a Takarítási Világnap tükrében ☠

Tisztelt Honfitársaink! Kedves Természetvédők!

1955 Európában a Természetvédelem Éve. Felhívunk mindenkit, hogy szeptember 23-án, a Takarítási Világnap alkalmából takarítsuk ki erdeinket, vízpartjainkat, mezőinket, településeink környékét. Szedjük össze a szemetet.

Minden, a természetért felelősen gondolkodó embernek tudnia kell, hogy ma már nem elég csak a rezervátumokért, a védettnek nyilvánított állatokért, növényekért, geológiai képződményekért protestálni, tevékenykedni. A természet egészének veszélyeztetettsége olyan súlyos, hogy a gondoskodást a védett területek határaink kívülre is ki kell terjeszteni. Fel kell ismerni, hogy az ember életminősége nem függetleníthető a természet állapotának általános minőségétől.

Kérünk minden társadalmi szervezetet, hogy csatlakozzanak a felhíváshoz, s e napon szűkebb és tágabb pátriájukban szervezzenek szemégyűjtő akciókat, takarítsák ki természeti otthonukat. Keressék meg lakóhelyük önkormányzatát, polgármesterét, az erdészeteket, a közegészségügyi és természetvédelmi hatóságokat és kérjék tanácsaikat, segítségüket, támogatásukat, hogy minél szervezettebb, eredményesebb legyen e nap a siker érdekében.

Kérünk és hívunk minden családot, hogy a felnőttek és gyerekek kerekedjenek fel és menjenek ki e napon a természetbe. Vigyenek magukkal egy kis szemégyűjtő zsákot, s kirándulás közben szedjék fel az útjukba eső szemetet azzal a hittel, hogy ez a feltétele annak, hogy a jövőben minél kevesebben szemeteljék be Földünket.

Magyar Tájékoztató Futó Szövetség

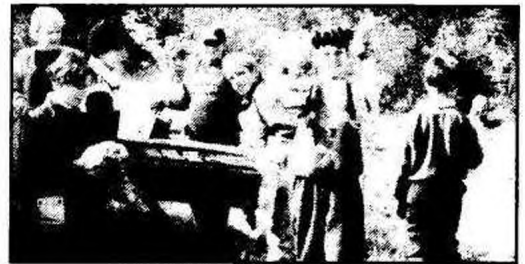
Magyar Turista Egyesület

Mi is csatlakoztunk a magunk módján. Bár felhívásunk úgy szólt, hogy "Kedves Gyerekek, Fiatalok, Szülők, Nagyszülők!" mondanivalónk mégis csak a gyerekeket érintette meg. Lehet, hogy sokan úgy értelmezték, hogy nekünk csak a gyerekek kedvesek. Ezután nem sajnáljuk majd a nyomdafestéket a "kedves" szavakra, ha az vezet eredményre.

Őszinte köszönetünket szeretnénk kifejezni a Barczy Zsolt vezette cserkészeknek, a cserkész őrvezetőknek (alsó képen balról jobbra: Győri Attila, Vígh Péter, Győri Balázs, Diós István, Vidák Krisztián) és a Jenei Csabáné vezette környezetvédelmi szakkörnek, akik műsorral, játékkal színesítették a programot.

Köszönet Parkas Mihálynak, a MESZ dolgozójának, aki a szemét elszállításában volt segítségünkre.

Bevalljuk, volt egy naiv reményünk. Azt hittük, hogy a szennyvíztisztító-telep nyílt nap keretében való megtekintési lehetősége némi vonzerőt jelent a felnőtt korosztálynak is. A Zúgó-híd környékét, az útnenti erdőrészt kitararítani ugyan nem tudtuk (hisz ez képtelenség lett volna), de ha elérjük azt, hogy az ebben a megmozdulásban tevékenykedő gyerekekben a környezetvédelem fontosságát valamelyest sikerült tudatosítani, akkor érdemes volt. Nemcsak a lerakott szemét mennyisége, hanem a részvétel hiánya is bizonyítja, hogy szükség van a szemléltetésre. (S.T.)



Fotó: Seres Csilla



Dolányi Mihály szeptember 23-án adott

önkormányzati tájékoztatója:
Környezetünk terhelése a civilizáció terjedésével erőteljesen nő. Ennek része a motorizáció növekedése, a különböző termelési folyamatok melléktermékei. Magyarországon komoly erőfeszítések történnek a környezeti károk csökkentésére, melyet csak közös összefogással lehet megoldani. Szűkebb hazánkban - Turán - az elmúlt években e gondolat jegyében (is) indult a gázprogram. Kevéssel később - központi segítséggel - el tudunk indulni a szennyvízprogrammal is. Elkészült a tisztítómű, illetve épül a gerincezeték-hálózat is. A környezetvédelem tulajdonképpen egy befektetés a jövő generációi érdekében. Ugyanis a ma emberének nehezen kezelhető az a gondolat, hogy a hosszú távú védelem érdekében ma kell anyagi áldozatot hozni. Azonban ez mégis így van, s ha ezt megtesszük elmondhatjuk, hogy nemcsak magunkra gondoltunk. A következő nagyobb környezetvédelmi feladatunk a szilárd hulladék megfelelő helyre való gyűjtése, illetve

esetleges hasznosítása, másodnyersanyag kinyerése lesz. (Korszerűtlen, s ugyancsak környezetszennyező szemétegetőben nem is szabad gondolkodni.) Megtörtént az ivóvízkészlet kiterjedésének felmérése, s az úgynevezett hidrogeológiai védőidommal való lefedése. Mivel a jelenlegi szemétkerakó területe is erre a részre esik, igen sürgető a feladat. A mostani elhelyezés csak ideig-óráig biztonságos, amíg az agyagréteg vízzáró képessége működik, s nem mossa bele a Galgába a szennyvizet. Mielőbbi megvalósítást sürgető másik ok a közeljövőben bevezetésre kerülő környezetvédelmi törvény, mely az önkormányzatokat helyi önkormányzati rendelet meghozatalára, környezetvédelmi bírság kiszabására kötelezi. A korszerű hulladéktároló létrehozását előkészítő programban valószínűsíthető, hogy Galgahévíz, Tura, Vácszentlászló és Zsámbok részvételével regionális együttműködés alakul ki. Így van rá remény, hogy különböző támogatásokat (céltámogatás, Környezetvédelmi Alap) nyerhessünk. Azonban itt is szükség lesz mindannyiunk jó hozzáállására, hiszen eredményt csak összefogva lehet produkálni.

Turáért Emlékérem 1995

Idén az augusztus 20-i ünnepség keretében kerültek kiosztásra a "Turáért Emlékérem" és a "Tura Díszpolgára" címek. Ez utóbbit Sára Sándor kapta. Róla a következő számban szólunk részletesen. A "Turáért Emlékérem" cím elnyerőiről az alábbiakban olvashatnak egy bensőségebb hangvételű pályaismeretöt, mely személyes beszélgetések eredménye. (Szerk. és összeállította: S. T. és Tóth Panka)
EZÜTON IS GRATULÁLUNK MINDEN KITÜNTETETTNEK!



Bagó Mihályné, Szász Sándorné, Pásztor Józsefné

Bagó Mihályné

Születési hely, idő: Tura, Szamospart, 1920. április 7.

Lakcím: Tura, Zsámboki út 1.

Aranka néni nyugdíjazásáig az Iskola úti alsótagozatos iskolában pedagógusként dolgozott. Szakmailag nagyon jól felkészült - emberileg a gyermekekért mindent vállaló tanító nénit ismertünk meg személyében. Munkáját a türelem és a precíz számonkérés együttesen jellemezte, a gyerekekkel könnyen tudott kontaktusba lépni.

Oktatási, Kulturális és Sportbizottság

1940-ben végezte el a nagyváradai tanítóképzőt. Már Romániában, az első munkahelyén elismeréssel szóltak pedagógusi munkájáról: " Kisláncám, csodálatosan tudsz dolgozni. Fogsz érvényesülni az életben."

" Bennünket mindennel tömtek. Ha került egy tanító egy olyan helyre, ahol orvos se, s senki nincsen, nekünk mindenhez érteni kellett." - emlékezett vissza Aranka néni tanítói pályájára. Ezt a sokoldalúságot egész életében, annak minden területén hasznosítani tudta. Ahogy Ő mondta: " Bolondos jószág voltam mindig."

Házassága révén került Magyarországra. Bár 1944-ben már házasságot kötött, de Magyarországra csak valamivel később utazhatott, mert be kellett fejeznie a tanévet. Alig hogy ideért, férjének megjött a behívó Csíkszeredára. Ő jött, neki pedig mennie kellett. A turai családi ház a háborús állapotok miatt egy ideig legénységi konyhának volt berendezve, s Aranka néni a spórolt pénzből lakhatóvá tette.

Akkoriban tanítás nem volt, mert a kastélyiskola kórházként működött. " Csupa rom, csupa lom volt minden" - mesélte az újjáépítés kezdeteiről. Ennek a tanítói építómunkának az eredménye lett az "50 éves Aranydiplomás pedagógus" kitüntető cím és díszoklevél, valamint az a rengeteg üdvözlés, jó szó, melyet egykori diákjaitól még ma is megkap.

Szász Sándorné

Születési hely, idő: Erdőbénye, 1922. július 23.

Lakcím: 1062 Budapest, Trombitás u. 28.

Anci néni nyugdíjazásáig szintén az Iskola úti alsó tagozatos iskolában dolgozott pedagógusként. Hivatását szenvedélynek tekintette, ezt magas szinten művelte. Tekintélye volt, nem csak a hangja, hanem emberi tartása, következetessége miatt is.

Oktatási, Kulturális és Sportbizottság

Anci néni 1941-ben végezte el Debrecenben a Svetits Tanítóképzőt. Erdélyt akkor kaptuk vissza, így jóval több álláslehetőség kínálkozott a tanítóknak, mint azelőtt. Anci néni is dolgozni szeretett volna, s mivel szülei azt tervezték, hogy Gödöllőre költöznek, így a közelben, Turán vállalt állást. A költözésből ugyan nem lett semmi, de Anci néni 1941-től Turán kezdett tanítani. Mintegy 42 évig dolgozott Turán, de a leghosszabb időt - 28 évet - az Iskola úton töltötte el, ahol egyben lakott is. Mi is így ismertük Őt meg, pedig a kezdetekkor matematika-fizika szakosként dolgozott a kastélyban.

" Egy kicsit szigorú tanítónéni voltam, de másképp nem lehetett rendet tenni" - emlékezett vissza saját tanítói egyéniségére. Szerette a nehezen nevelhető gyerekeket, s előszeretettel vállalta cigánygyerekek tanítását, mert rengeteg tehetséget fedezett fel bennük. Általában három osztályt tanított egy nap: egyet délelőtt, egyet délután, s felvállalta az esti tagozatot is. Mikor tanítói hitvallásáról kérdeztük, ezeket a gondolatokat fogalmazta meg számunkra, de különösen pedagógustársai, leendő pedagógusok számára: " Rettenetesen kell szeretni a gyerekeket és megérteni. Nem szabad azt csinálni, hogy a gyereket csak a könnyű dologra neveljük. A mai gyerekek nem nevelik meg az akaratát, a kitartását, pedig az életben az kell. Egyénileg keveset foglalkoznak a gyerekekkel. Közök kell a gyerekekhez férközni. Mert ha valaki valakit megszeret, csodát tud vele tenni. Nagyon fontosnak tartom a bemutató-tanításokat, amely módszert előszeretettel alkalmaztam. A lényeg az, hogy a tanítást nem munkának, hanem hivatásnak kell tekinteni. Egy pedagógusnak nem volna szabad sztrájkolni."

1983-ban költöztek fel Budapestre, mert az ott élő gyerekeiknek (Tamás és Ágnes) és a négy unokának így tudtak a legtöbbet segíteni. " Én Turán akartam maradni. Ott akartam építeni házat. Magamban százszor felépítettem" - szorult el Anci néni szíve. Nehéz volt megszokniuk az ottani életet, de Anci néni sikertelenül bevezetnie a szomszédoló "falusi életmódot". " Sokan megkérdezték tőlem, hogy tudtam Turán 42 évig maradni. Hát úgy, hogy annyi szeretetet, mint Turán kaptam, nem hiszem, hogy másutt kaphattam volna. Én nagyon hiszek a sorsban. És nem véletlen dolog az, hogy Hargita legtávolabbi vidékéről fogság után odavezényel a Jóisten egy embert. Odajön és ott találkozunk. Ha én onnan elmegyek, talán sosem találkozunk. Olyan ember volt az én férjem, hogy még egy olyan nem is volt a földön." " Nehezen megyek Turára, mert túl sok a szép emlék."

Anci néni betegsége miatt sajnos nem tudta személyesen átvenni a kitüntetést, de reméljük, hogy még találkozunk vele Turán!
(A Turai Hírlap 1992. májusi számában olvasható egy interjú Szász tanítónénivel, melyet Erdélyi Ágnes készített.)

Pásztor Józsefné

Születési hely, idő: Tura, 1924. december 3.

Lakcím: Tura, Szabadság u. 20.

Piroska tanító néni az alsó tagozatos gyermekeket tanította 1945-től nyugdíjazásáig, sőt felkérésre helyettesített nyugdíjasként. Hetven éve Tura nagyközség lakója. Tanításával, szorgalmával, életvitelével, családszeretettel, jellemével igazán jó példát mutatott, s mutat ma is. Nagyon sok gyermekkel tanította meg a szép magyar tagolt beszédet, a hangsúlyos olvasás szépségét, s a folyamatos írás alapjait.

Oktatási, Kulturális és Sportbizottság

Piroska néni 1945. július 18-án képesítőzött a Zsámbéki Keresztes Nővérek Tanítóképző Intézetében. Az iskolában készített számos fotó és az ott szerzett élmények, tapasztalatok ma is kedves emlékei közé tartoznak. Nemcsak a szokásos közismereti tárgyakat, hanem a háztartásban, a gazdaságban használatos tennivalókat is elsajátították. "Csak azt ne tegyék lányok, hogyha főznek, szivaroznak vagy cigarettáznak, mert ha a férj meglátja, abból az ételből többé nem eszik." - emlékezett vissza nevetve egyik tanamőjének szavaira Piroska néni látogatásunkkor.

A vizsgák sikeres letétele után rögtön Turára került tanítani éppen a legnehezebb helyzetben. A háború nem kímélte az iskolaépületeket sem, így a tanítást nyomorúságos körülmények között (sámlin ülve és porba írva), de annál nagyobb lelkesedéssel kezdték meg. Szülők és tanítók összefogásával szeme láttára született meg az új iskola, a házi készítésű új tanszerek. Pedagógusként, a kor politikai igényeit kiszolgálva egyéb hálátlan feladatokat is fel kellett vállalnia: agitálás, összeírás, tojás- és zsírbegyűjtés, stb. Egy olyan időszakban tudta megőrizni vallásosságát, értékrendjét, mikor az egyházi iskolában szerzett diploma negatív fényt vetett rá, s sem a tanítónak, sem a gyerekeinek nem volt szabad templomba járni. Fiai is tagjai voltak a KISZ-nek, de mindig intette őket: "Csak a mélységre vigyázzatok!" A tantestület előtt való nyilvános igazgatói megaláztatáson is túl kellett esnie. Ennek ellenére sem adta fel a tanításba vetett hitét, mert ahogy ő mondta: "Gyermekeimet igyekeztem megtanítani az előírt tananyagra, nevelni egymás megbecsülésére, értékeinek elismerésére. A hivatásomon keresztül próbáltam érvényesíteni értékrendemet."

1976-tól igazgatóhelyettesként dolgozott. Számos szakmai elismerés mellett megkapta az "Oktatásügy Kiváló Dolgozója" címet. "Soha meg nem bántam, hogy ezt a pályát választottam. Ha újra kezdhethetném, most is ezt választanám."-mondta távozásunkkor. (A Turai Hírlap 1992. júniusi számában olvasható egy interjú Piroska néniel, melyet Edélyi Ágnes készített.)

Lukács Vilmos

Születési hely, idő: Budapest, VIII., 1922. február 15.

Lakcím: Tura, Sport út 19.

Vili bácsi községünkben elsősorban mint iparos, kiváló villanyszerelő vált ismertté, minőségi munkáját több lakás őrzi. 1956-ban - dr. Király János elnök mellett - a helyi Nemzeti Bizottság és Végrehajtó Bizottság tagja volt. Élete folyamán emberi tartásával, józan, korrekt megnyilvánulásával és közösségi munkájával Tura köztisztületben álló polgárává vált.



Oktatási, Kulturális és Sportbizottság

Vili bácsit 1936-ban toloncolták ki Romániából, s azóta Magyarországon él. 1937 és 40 között volt ipari tanuló. Villanyszerelő mester lett belőle, de egyéb képesítő okleveleket is szerzett (villamoskezelői, telepvezetői, stb.). Elmondása alapján életének jelentős időszaka volt, mikor cséplőgépen dolgozott. " Egy pár éve, mikor felbűgött, olyan különös érzés hatott át, mert annyira egybevoltam a géppel"- mondta elérékényülten. Abban az időben fiatalkorát megtisztelő módon "gépész úr"-nak szólították. A munkások érdekeit képviselve Ő érte el, hogy a vasárnapi cséplések megszűnjenek. " Úgy éreztem, kötelességem a közösségért ezt tenni " - emlékezett vissza.

Iparosként kezdetben akciós szereléseket végzett, a falut áramosította Princz bácsival. A hangoshíradót is Ő vezette végig a falun. " Nem vállalkozó voltam, szolgáltató iparos voltam végig " - vallotta magáról. Televízió még nem volt, s az informálódás és a szórakozás érdekében saját maga készített rádiókat. 1947-ben mestervizsgázott. " Mikor Nagy Imre lett újra a miniszterelnök, és így lehetőség lett újra az iparendedély kiadására, '54-ben kivettem az iparendedélyt. Jelenleg is az van. '82 óta nyugdíj mellett csinálom."Az Aszód és Vidéke lpartestület megszűnése után a KIOSZ tagja lett, ahol fő feladata a szociális ügyek intézése volt. Turán is patronálták a Szociális Otthont, pl. karácsonyi ajándékcsomagokat készítettek. Vili bácsi keze alatt hat ipari tanuló is felnevelődött. Munkájáért elnyerte a " Szakma Kiváló Kisiparosa " címet.

Az '56-os események alatt a Király János bácsi által kiadott feladatot, a község nyugalmanak megőrzését tartotta szem előtt. Közel 30 évig volt egyházközségi elnök. Ezidő alatt nagyon kellett vigyázni, hogy " ne hagyjon részt". Hitét már korábban is bebizonyította, mert semmiféle funkció kedvéért nem mondott le arról. Eredetileg a KIOSZ gazdasági vezetője volt. "Leváltottak, mert klerikális voltam. Pap barátom volt, tehát nem voltam megbízható" - mondta.

A falu amatőr művészetében is aktív volt, akár színdarabban, akár szüreti felvonuláson. Közéleti tevékenységét így foglalta össze: " Igyekeztem helytállni. Azt a Jóisten tudja eldönteni, hogy megtettem-e mindent, amit kellett volna."

(A Turai Hírlap 1992. novemberi számában olvasható Vili bácsi ünnepi beszéde, az 1993. júliusi számban az iparra való visszaemlékezése, a 1994. októberi számban pedig egy vele való beszélgetés, melyet Darnyikné Kangyal Zsuzsa készített)

Augusztus 20-án az István a király c. rockoperából előadott dalokban szólót énekelt:

Tóth Gergő - Tóth S. Péter - Tóth Péter (Lásd: fényképt!)**Seres Tamás - Békési Gábor - Gregori Éva****Tóth Anna - Sára Balázs**

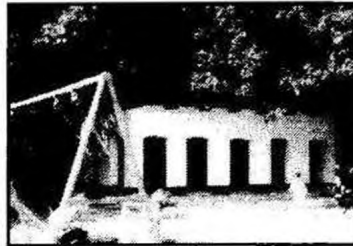
Nekik és a kórusnak is köszönjük a feláldozott szabadidőt és gratulálunk a sikerükhöz!



Óvihírek



1. sz. Óvoda



2. sz. Óvoda



Nevelésünk egyik fontos színtere az óvoda udvara. Kialakítása, felszerelése az óvodások sokféle tevékenységét szolgálja minden évszakban, minden nap. Nagyon fontos szerepet tölt be az egészséges életmódra nevelésben, jelentősen befolyásolja a gyermekek testi fejlődését. Ezért törekszünk arra, hogy olyan játszódudvart alakítsunk ki, amely hosszú távon megfelel sokrétű funkciójának. A kialakítást gondos tervezőmunka előzte meg, amely Karlóczyiné Bakai Eszter kert- és játszótérépítő mérnök munkája.

Az udvar egy részét lejtős, dombos tereppé alakítottuk, hogy változatos mozgásokra és sportjátékokra alkalmassá váljon. A különböző talajfelületek a portalanítás mellett más-más céllal készülnek, különféle mozgást tesznek lehetővé. Pl.: széles és hosszú betonfelület a biciklihez, go-carthoz; füves terület a labdajátékokhoz, futkározáshoz; talpmasszírozó járókák a lúdtalp megelőzésére. A gyermekek edzését szolgálja a felújított lubickoló medence, melybe nap által melegített vizet engedünk. Kedvelt játszóhely a homokozó, ebből még kettő kerül megépítésre. Az udvaron megfelelő arányban van a napos, árnyékos rész, futó zápor elől fedett kerthelyiségbe bújhatnak a gyerekek, amit néha bábszínháznak, olykor mozinak, vagy éppen táncteremnek is használhatunk. A létesítmények mellett olyan játékszerek is szükségesek, amelyek elősegítik a mozgásszervek fejlődését, a mozgáskészség javulását. Ilyenek a hinták, csúszdák, mászóakák.

A gyermekek ismereteinek bővítése mindenkor célunk, ezért a játékszerek beszerzésénél erre is figyelünk. Pl.: az egyik dombon álló óratorony tetején lévő forgó szélkakas iránytűvel is mutatja a szélirányt, a felszerelt távcső is érdekes újdonság.

Nemcsak egészséges, hanem esztétikus környezetet szeretnénk gyermekeinknek teremteni, ezért virágoskertet, sziklakertet, cserjéket, bokrokat ültetünk, - természetesen mindegyik ártalmatlan az egészségre. Az udvar területe nem nagy, de 120 gyermeknek elegendő, jól takarítható és karbantartható. Előnye, hogy családias jellegű, a más csoportba járó testvérek és barátok együtt játszhatnak az óvónő közelében.

Az udvar kialakítása több éves folyamat, de az önkormányzat és a szülők további támogatásával megvalósítható. Az eddig elért eredményekért köszönetet mondunk a Képviselő-testületnek az anyagiak biztosításáért, a MESZ dolgozóinak a sok munkáért, a szülőknek, akik társadalmi munkával segítettek bennünket, és köszönjük türelmüket, megértésüket a munkálatok okozta nehézségekért.

1. sz. Óvoda

Az önkormányzat 1994-ben vásárolta meg a Dusa-féle parasztházat, amelynek műszaki állapota megfelelő volt. Férőhelyigény kielégítése, egy újabb csoport beindítása érdekében a testület a 2. sz. Óvoda bővítését határozta el. A Polgármesteri Hivatal műszaki csoportja 1994. telén kezdte meg a tervezési munkákat. A tervet Breczné Zsigmond Jolán műszaki csoportvezető készítette. A kivitelezést, az építési munkálatokat a helyi önkormányzat Műszaki Ellátó Szervezete végezte 1995. tavaszától. Az elképzeléseket igen pontosan és magas színvonalon valósították meg, amelyért mind az önkormányzat, mind a tervező és az óvoda felől elismerést és köszönetet érdemelnek. Az ünnepélyes átadásra és az épület felszentelésére 1995. szeptember 4-én került sor.

Brecznét a tervezés és az építkezés koncepciójáról kérdeztük:

"A parasztház utcai homlokzatát eredeti formában meghagytuk. Az udvari homlokzaton a veranda tartópilléreit át kellett építeni. A belső válaszfalak - az óvoda funkciójának megfelelően - áthelyezésre kerültek. A lakóház után következő istálló a helyi népi építészeti kultúra teljes épségben megmaradt darabja, amely felújítva játszóházaként fog szolgálni. Az ólak, és a többi romos melléképület nem kerülhetett el a lebontást. Az épségben lévő eredeti nyílászárókat visszahelyeztük, a még szükségeseket pedig az eredeti mintájára gyártotta le a MESZ. A foglalkoztató belső berendezése (a sütésre is alkalmas kemence, a nyersfabüro) az egykori parasztkonyhák hangulatát idézi. A helyi értékek védelmét tartottuk szem előtt. Az önkormányzat példát akart mutatni arra, hogyan lehet egy régi épületnek új funkciót adni úgy, hogy jellege megmaradjon. Nem minden esetben a lebontás mellett kell dönteni. A település arculatának formálása, építészeti értékeink védelme, egyáltalán ennek az érték szemléletnek a kialakítása a lakosság körében olyan problémát jelent, amit állandóan felszínen kell tartani. Az értékek védelme a lakosság és a mindenkori helyi önkormányzat feladata. Úgy érzem, hogy ennél az építkezésnél ennek jegyében célba értünk."

Erdélyi Sándornét, a 2. sz. Óvoda vezetőjét nehézségeik cnyhüléséről kérdeztük:

"Az utóbbi években nagy gondot jelentett, hogy sokkal több volt az óvodába jelentkezők száma, mint ahány férőhellyel a két óvoda rendelkezett. Felvételi bizottságot kellett összehívni, hogy eldönthessük kinek lesz helye, s kit kell elutasítani. 1995. májusában izgalommal vártuk a jelentkezési határidő leteltét, hogy megtudjuk, vajon hány gyermek szeretne óvodás lenni. Elkészül-e a nyáron a Dusa-porta? Mert ha igen, kb. 25 gyermekkel többet vehetünk fel. Mi lesz, ha mégis túljelentkezés lesz?"

A végeredmény örömtelinek mondható. Több volt ugyan a jelentkező, de mégsem utasítottunk el egy gyermeket sem. Igaz, így a megszokottnál többen lesznek minden csoportban, mindkét óvodában. Szeptember 4-én 29 nagycsoportos vehette birtokba a gyönyörűen helyreállított, újjávarázsolt parasztházban az óvodai csoportszobát és a kiszolgáló helyiségeket.

Az udvari játszóhelyek kiépítése folyamatban van. Jelenleg a hét csoportban 180 a gyermeklétszám, s még mindig van jelentkező mindkét óvodában. Tennivalóink nem csökkennek, sőt! Változatlanul szükség lesz a közös gondolkodásra, az együttműködésre a további feladatok megoldásában." S.T.

turai népszokások

(Tallózás Schram Ferenc Turai népszokások c. könyvéből Fónagy Attiláné turai könyvtáros segítségével)

Aki *Egyed apátúr* napján (szeptember 1.) veti el a búzát, bő termésre számíthat.

Nagyboldogasszonytól *kisasszonynapig* (szeptember 8.) tart a *kéthódogasszonyköze*. Tojást gyűjtenek ilyenkor télire, ez sokkal elállóbb, mint más időszaké, egész tavaszig eltartható korpa vagy hamu között. A tyúk nyáron *szoszúába megy* (vedlik), s néha meg is kotlik a két boldogasszony között. Ezt szívesen ültetik meg, jó tojók lesznek a kikelt csirkékből.

Kisasszonyra válik csedékessé az őszi meszolás. Az öregek szerint a boszorkányok ilyenkor szedtek mindenféle fűvet, növényt, avval varázsoltak. Kisasszonykor, ill. a rákövetkező vasárnapon van a község legnagyobb búcsújárása a közeli Máriabesnyőre. Búcsúra az megy, akit *az érzés visz*. Ezen nem annyira vallásos érzést értenek, inkább lelki igényt, katharsisnak tekintik a búcsújárást. Az ünnep előtti napon reggel, mise után indulnak a templomból *proseccióval*. Ha lehetséges, pap és kántor is velük megy, ha nem, akkor is kikísérik a menetet a falu végéig azokkal együtt, akik nem mennek a zárándoklatra. Egy 14-15 éves fiú viszi a menet élén a keresztet. Lobogókat is visznek, és a máriás lányok a Mária-szobrot. A faluból kiérve kicsit kényelembe helyezkednek, régen a cipőt is levették, mezitláb tették meg az utat. Besnyőre menet Bag közelében, Aranyosnál megpihennek, itt van az ebéd is. Az öregek közül sokan kenyéren és vízen teszik meg az utat, ezek mást nem is fogyasztanak. Az úton rózsafigyért szoktak végezni. Egy keveset szabad beszélgetni is, de *hogyan az egész úton tárgyalgassanak, ojjan nincsen*. Ha két búcsúmenet összetalálkozik, a Mária-szobrot összeköszöntetik. A kegyhelyhez közeledve mindenki kicsit rendbeszedi magát, ha lehet megmosdik, ár erre nem mindig van alkalom, s felveszi az ünneplő ruháját, lábbelijét. Tiszteletükre harangoznak, az egyúttal jelzés a gárdiánnak (most a

plébánosnak), aki keresztet-lobogókat vivő ministráns gyerekekkel eléjük megy, s fogadja őket. A templomban a *köszöntő* következik, amit rendszerint az előnékes asszony végez el. Éneklés közben megkerülnek az oltárt, a leckeoldalon mennek be, megcsókolják az oltárt, és az evangéliumi oldalon jönnek ki. Aki otthon nem gyönt, most végzi el. Este tíz órakor kőmenet. Vannak, akik jó előre, még az esti litániakor helyt szorítottak maguknak a templomban, valamelyik padban, ezek ott alusznak. Sokáig azonban nem alhatnak, mert még virradat előtt jönnek az egész éjjel fenn virrasztók, s ébresztik őket.

*Kejjetek fel, kik elaluttatok,
Szent olvasót, akik nem mondatok;
Harangoznak, jertek Máriához,
Az Úr Jézus drága szent anyjához.*

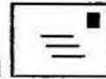
Régen vettek viaszból testrészt, *ojjant, kinek mi je fájta*, a mézeskalácsosoknál, az oltár lépcsőjére rakták. Ezt a kapucinusok mise után felolvastották, újra gyertyát öntöttek belőle, *mire elég az oltáron, meggyógyul*. A nagyon öregek emlékezete szerint előfordult, hogy beteg állatért tényleg vagy disznó alakú viaszt vettek, s azt offerálták. Később, aki valami fogadalmat akart teljesíteni, gyertyát vett, s letéve valamelyik oltárra, azt tekintette offerálásnak. A lányok-menyecskék kedvelt tárgya a mézeskalács-rózsafűzér. Nyakba akasztva hordják, *onnét tuggyák, hogy búcsún vótunk. Isten hozzád anyánk, már útnak indulunk* kezdetű énekekkel búcsúznak a kegyhelytől.

Mária nevenapját (szeptember 12.) a rákövetkező vasárnapon tartják meg. A Historia Domus egy nagy elemi csapást örökített meg ezen a napon, 1849-ben: "Az alig egy pár héttig tartott nyugodalmunkat egy más és pedig nagy csapás zavarta meg. Szeptember 12-én egy képzelhetetlen orkánnak (?) újszak felől jött jéggel telyes felhők és határunkra vég enyészetet és pusztulást hoztak. Az ítélet percze (:mert igazán annak nevezhetni:) délután mintegy öt óra tájban nehezedett réánk a midőn a felhő szakadésként le hullott jég" mindent elvert.

Szent Mihálykor (szeptember 29.) felszabadulnak a rétek, nem örök tovább. A reggeli harangzó egy órával később, az esti egy órával korábban van ettől a naptól kezdve.



Kezdődő falusi turizmus Turán



Nagyon leleményes család az, aki elsőként próbálja a falusi turizmust Turára behozni. A legelső csoportot akik hozták a faluba, díszeteket érdemelnek, hogy üresen maradt falusi parasztházukat ilyen nemes célra használják. Így legalább minden évben megtörténik az épület karbantartása, és nem eszi meg az idő foga. Igaz, hogy elmondásuk szerint csak a karbantartási költségek térülnek meg, de ez is valami, mert ez a pénz a család kasszájában marad. Azt remélik, hogy talán később majd hoz egy kis pénzt a konyhára. Sokan követhetnék a faluban példájukat, hiszen van Turán több olyan ház, amely üresen áll. Ki kellene használni a lehetőségeket. Az első csoportot is nagyon jól megválasztották. Budapestről való volt a 12 fős csoport, mind leányok, kisebbek, nagyobbak, akik egy katolikus leánykör tagjai valának. A budapesti Szent József Plébánia Egyesületének tagjai voltak. Az egy hetes turai itt-tartózkodás alatt megnézték a turai vásárt, a szép kutat a Szent János szoborral együtt, a kastélyt, a piacot, a templomot, a plébániát. A Falumúzeumba is ellátogattak, ahol legelsőik között megcsodálták a szépen felújított nádtetőt, amit nemcsak ők, de a holland és ausztrál vendégek is megnézték. Most meglátszik rajta, hogy igazi szakemberek készítették. Meg is jegyezték a pesti kislányok, hogy itt Turán igen lelkiismeretes és értékeket megőrző testület és polgármester lehet, akik igenis nem hagyják a régi emlékeket tönkremenni. Hiszen ezt mi tudjuk, és minden nemes cselekedetükért köszönettel tartozunk. Örülünk, hogy falunk emlékeit megóvják és szépítik. Mondhatom, hogy maradandó élmény volt számomra ennek a csoportnak a magatartása, viselkedése, hiszen elég sok csoport megfordult már a múzeumban. Nekem minden vendég egyformán kedves, de ezeket a lányokat különösen a szívembe zártam. Igen érdeklődők voltak minden iránt és igencsak fegyelmzették. Amikor az egyházi énekeket zenélő házioltárt hallgattuk, szépen halkán együtt énekeltek az "A keresztfához megyek..." kezdetű éneket, mivel a házioltár ezt az éneket zenéli. Úgy meghatott, hogy még a könny is kiesett a szememből. Pesti gyerekek lévén nem szégyelltek idegennek mutatni vallásosságukat és hitüket. Igazából ekkor derült csak ki, hogy honnan jöttek, mert kíváncsi voltam, hogy honnan jött ez a lelkes kis csapat, így rákérdeztem. Sokáig elbeszélgettünk. Elmondtam, hogy olyan fiatalon, mint ők, én is tagja voltam a Katolikus Leányegyletnek, most pedig nagymamaként folytatom a KALÁSZ tevékenységet. Kérték mondjam el nekik, hogy a mi időnkben milyen feladatokat vállaltunk és csináltunk. Sokat meséltem nekik a valóságról, s még arra is rávettem, hogy énekeljek nekik. Megérte, mert csak úgy itták magukba a sok szépet és jót! Mikor végignézték a múzeumot, illedelmesen megköszönték az idegenvezetést, a beszélgetést és a fáradságomat. Ekkor félkörbe álltak körülöttem az udvaron és azt mondták, fogadják el tőlük hálájuk jeléül egy éneket, amelyet elénekelnek nekem. Én boldogan elfogadtam. Három szólamban énekeltek a szép egyházi éneket. Az egyik kislány gyönyörűen szólózott. Ez igazán nagyon szép élmény volt számomra és felejthetetlen. Elkészülésük után azon gondolkodtam, milyen jó is volna, ha országunkban és falunkban is sok ilyen fiatal lenne, az a család pedig, aki már kezdetnek ilyen csoportot választott, úgy gondolom megérdemelt egy újságírókat.

Szilágyi Gáborné

EGY PÁLYÁZAT MARGÓJÁRA

Születésnapra készülve

A Fotó című folyóirat márciusi számában gyermek fotópályázat jelent meg, amelyet a turai általános iskola Napraforgó gyermek fotószakköre hirdetett meg, a "NAGYI" témában. Később a televízió Hol? Mi? műsorában is hírt adtak a pályázatról, amely kizárólag gyermekfotósok alkotásait várta.

- **Miért éppen a "NAGYI" lett a pályázat témája?** - kérdezem Takács Páltól, a turai gyermek fotószakkör vezetőjétől.

- *Úgy gondoltuk, hogy a nagyszülők és általában ez a korosztály a társadalom legtöbbet szenvedett - és valljuk be őszintén - ma is a legtöbbet nélkülöző rétege. Szerettünk volna úgy segíteni öregeinken, hogy a róluk készült fényképek egy-egy vidám, mosolygós percet jelentsenek számukra. Egyébként a pályázat is része annak az ünnepi folyamatnak, melynek során szakkörünk fennállásának 40 éves évfordulójára készülünk. A tavasszal volt egy kiállításunk a művelődési házban, ahol többszáz fotón mutattuk be a szakkör tevékenységét. A turai gyermekélet és a község életének egy-egy mozzanatát most már történelemmé formálódva reprezentálják ezek a tablók és albumok. kiállítás megnyitóján, ahol több mint száz érdeklődő vett részt, bemutattuk szakkörünk legmonumentálisabb alkotását is, a "Galga-völgyi Templomok" című diaműsört. Sajnos akkoriban a Turai Hírlap nem írt erről az eseményről, pedig a kiállítást többszázán nézték meg, és nem fukarkodtak az elismerések kifejezésében sem.*

- **Visszatérve a pályázatra, véleménye szerint milyen eredménnyel zárult?**

- *A pályázatra összesen 39 alkotás érkezett, 3 gyermek fotószakkör (Kaposvár, Komló, Tura) küldte el 28 alkotását, valamint 4 egyéni gyermekfotóstól kaptunk további 11 alkotást. Sajnos Pest megyéből nem érkezett pályamunka. A zsűri, melynek tagjai voltak: Szarvas László tanár, újságíró (elnök), Basa László fotóművész és Erdélyi Andrea, a MAFOSZ elnökéig póttagja, az első díjat Szűcs Gábor komlói tanulóknak ítélte. A különdíjat Borbély Andrea kiszombori tanulóknak adta, aki Erdélyben élő nagyszüleit örökölte meg munka közben. Jellemző egyébként a "nagy" korosztályra, hogy a képek általában nem pihenés, szórakozás közben mutatják be őket, hanem munka közben.*

- **Milyen turai sikerek születtek a pályázaton?**

- *Tekintettel arra, hogy a zsűri mindhárom tagja turai illetőségű volt, így az itteni szakkör 6 alkotását nem értékelték. Gondolom azonban, hogy Kuti Balázs "Nagy" a Dédiékkal" című felvétele dobogós helyre kerülhetett volna.*

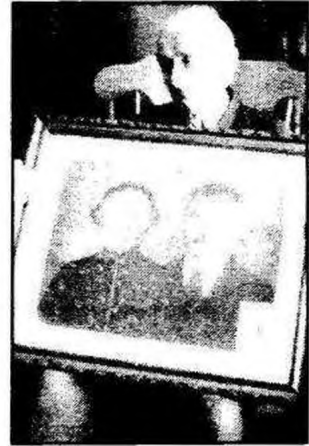
- **Mi lesz a sorsa a beküldött alkotásoknak?**

- *Már elküldtük valamennyi résztvevőnek az értékelést, és az EMLÉKLAP-okat is. Az első díjjal jutalmazott képet pedig a Szabad Föld című hetilap július 25-i száma leköszölte. A két díjazott alkotó ingyenes táborozást nyert a szakköri táborunkba, a 22. Galga Expedícióra. Tervezzük, hogy a képeket tablókra feldolgozzuk, és a jövő évi Időskorúak Napján kiállítjuk.*

- **Milyen eseményei lesznek a továbbiakban a 40 éves évfordulónak?**

- *Több rendezvénnyel készülünk erre a számunkra nagyjelentőségű ünnepre. Többek között például 1996. augusztusában egy "Fotós Emléktúrát" tervezünk Jósvafőre, amelyre a mai fotósokon kívül meghívjuk a legelső szakkörösöket is, hiszen itt alakult meg, egy hasonló kirándulás alkalmával a turai fotószakkör is.*

G.G.



Színjátszósok és angolosok Öregerdön

Az idén július 17-24-ig került megrendezésre a 3. Színjátszós és nyelvi tábor Öregerdön. Július 17-én, hétfőn reggel az általános iskola előtt gyülekeztünk kerékpárjainkkal, hogy 8 órakor elinduljunk az öregerdei tábor felé. Dél körül meg is érkeztünk és boldogan vettük birtokba a kedves kis házat, ami egy hélig az otthonunk volt. Egy kis pihenés után összegyűltünk, hogy kialakítsuk a csapatokat, és meg is kaptuk első feladatunkat is: találjunk ki egy nevet saját csapatunknak. Miután megállapodtunk a nevekben, nekiláttunk az otthonról hozott ebédnek, majd ebéd után indultunk a strandra. Este a táborfőnök minden csapat bemutatkozott egy kis műsorral. Másnap reggel mindenki magára húzta a "tábori egyenruhát" - ami egy pólóból és egy sapkából állt - és részt vettünk az ünnepélyes zászlófelvonáson, amelyen elénekeltük a tábori indulót. A délelőttiünk szakmai foglalkozásokkal teltek. Az angolosok dalokat tanultak, mi színjátszósok pedig két csoportra bontva készültünk egy-egy darabbal. Egyik délután sem maradhatott ki a strandolás, ahonnan hazatérve, a csapatokkal játékos feladatokat. Este bemutattuk, hogy így megkezdődött a csapatok közti verseny. írt levelek, amelyeken jókat neveltünk. A kezdtünk el, ami másnap délelőtt fejeződött gyilkost". A többi nap is rengeteg érdekes és filmfesztivál, az irányított interjú, ahol a Megjelent a tábori falújság is, ami az addig délutánra hívtuk meg szüleinket, és ekkor készültünk. A kisebbek a Császár új ruhája



"színpadra", mi pedig a Völgyfőző című darabot adtuk elő. Mindkét előadásnak nagy sikere volt a szülők körében. Az utolsó vésoránk után ismét leültünk - bár mostmár egy kis szomorkás hangulattal - a táborúzó mellé, minden csapat előadta a legjobban sikerült produkcióját, majd Jutka néni kihirdette a csapatverseny eredményeit. Ezután sajnos le kellett feküdnünk, de a fiúk megleptek minket egy kis szerencsével, amit hosszú beszélgetés követett. Főidézünk az elmúlt napok vidámságait, majd végső kimerültségünkben visszatértünk ágyainkhoz, hogy erőt gyűjtsünk a hétfői úthoz. Természetesen hétfőn sem maradhatott el a strandolás, de most a hazatérés miatt előbb kellett eljőnnünk. A hazafelé út is vidáman tel, de ez meg sem közelítette a tábori hangulatot. Végül, de nem utolsósorban szeretném megköszönni a színjátszósok nevében is, a rendezőknek, főként Jutka néninek, hogy lehetőséget adott nekünk arra, hogy ebben a csodálatos és felejthetetlen élményben, amit a tábor nyújtott, részt vehettünk.

Príma Katalin



Egy elsőgalgás emlékei

A 22. Galga Expedíció 10 napja



Sajnos már túl vagyok a tinikoron, így kissé szégyellem, hogy csak most jutottam el a Galga Expedícióra. Igaz, korábban is sokat hallottam erről a nagyon izgalmas és tengernyi élményt nyújtó, kerékpártúrákkal színesített táborozásról, de igazán csak, mint résztvevő tudtam azonosulni vele. Azt hiszem, hogy az ott töltött 10 nap egész életre szóló élményarádattal tett nagyon gazdaggá.

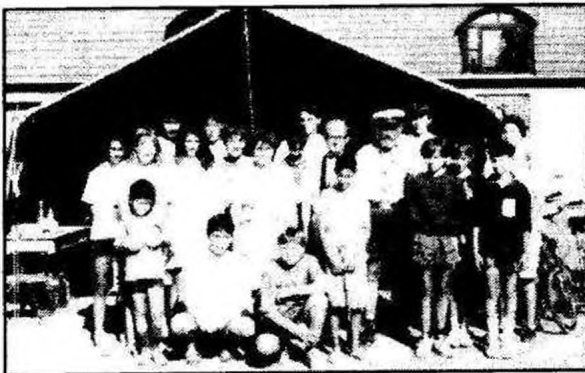
Július 24-én délután találkoztunk először expedíciós társaimmal és itt ismerkedhettünk meg kedves erdélyi és szlovákiai vendégeinkkel. Az előbbieket 16-an érkeztek Csíkszentimrérről és Székelyudvarhelyről, míg az utóbbiak ketten Komárnóból. Így együtt 40 tagúvá vált az expedíció.

Táborvezetőnk az esti nyitó táborünnél elmondta, hogy 22 éve járják az expedíciókat ezt a történelmi eseményekben, népművészeti, vallási és etnikai hagyományokban kimeríthetetlenül gazdag vidéket, de még mindig található felfedezni való a mindössze 56 km hosszú folyó partjain épült 22 településen. Az idei nyáron az expedíció folytatja elődeinek munkáját, különös tekintettel a népi játékok felkutatására és összegyűjtésére. Ez a tevékenység nem öncélú, hiszen a legérdekesebb játékok versenyszerű eljátszására expedíciónk meghívja a települése gyermek, ifjúsági és felnőtt csapatait. Ez a találkozás lesz az I. Galgamenti Népijáték Fesztivál, amelyet az ősz folyamán szeretnénk megrendezni. Itt dől majd el, hogy melyik község csapata kapja meg a Galgavölgyi Homo Judens díjat. A csülkőzésen, kötélhúzáson, kakasviadalon, nemzetesdin és sok más népi játékon kívül, lesz itt rongyabda focibajnokság, házi készítésű játékok kiállítása, de tervezünk sátorverési, közlekedés-biztonsági és egyéb versenyeket is. Egyelőre titok az, hogy melyik község vagy város önkormányzatát fogjuk felkérni a nagy esemény megrendezésére. Később azt is megtudtam, hogy az expedíció csak úgy válhat valósággá, ha különféle szponzorok vállalják annak támogatását. Az idén a nyár elején sajnos még csak az Ezredforduló Alapítvány 35 ezer Ft-os és a Pest megyei Gyermek- és Ifjúsági Alapítvány 15 ezer Ft-os, valamint a gyermekek élelmiszeranyag hozzájárulása állt rendelkezésünkre.

Ezért a táborvezetőség úgy döntött, hogy Acsa helyett Püspökszilágyon táboroznak a Humanitás Alapítvány vendégeiként. Ide be is fizették a 30 tervezett résztvevő 45 ezer Ft-os díját. Ekkor több kellemes meglepetés ért bennünket. Az Országos Játék Alap Kezelő Szervezete, elfogadva pályázatunkat 110 ezer Ft-ot ítelt táborunknak, a Polgár-család 26 ezer, Szilágyi József Sütődéje 6 ezer, a turai önkormányzat Humanitás Alapítvány szeretettáborával együtt pedig 12.500 Ft-tal járult hozzá táborunk sikeréhez.

Egy nehéz - 46 km-es kerékpártúra után érkezünk meg a táborba, az acsai általános iskola parkjába. Az izgalmas táborépítés után már az első nap felfedező munkára indultunk Acsa községébe. A gyűjtött népi játékokat mindjárt el is játszottuk az iskola tágas udvarán. Sok vidám perc és nagyon kellemes hangulat kísérte ezeket a foglalkozásokat. A további napokban végigjártuk a többi községet is, és mindig gazdag zsákmánnyal tértünk vissza.

Természetesen a felfedező munka mellett sok egyéb felejthetetlen élmény várt még ránk az expedíción. Háromszor strandoltunk: Jászberényben, Hatvanban és Vácott. Csöváron akadályversenyyel egybekötött vartúrán vettünk részt. Ellátogattunk Nógrádsápra, ahol Imre atya már kedves ismerőseiként üdvözölt bennünket a csodálatos erődtemplom kőfalainak védelme mellett. Ezenkívül sportverseny, vetélkedők, főzési verseny, tábori levélposta és ki tudná felsorolni egy szuszra, hogy még mi minden tette számunkra felbecsülhetetlen értékűvé ezt a táborot. A legszomorúbb az volt a dologban, hogy észrevétlen gyorsasággal telte le ez a 10 gyönyörű nap. A zárótáborünné fényei mellett, valamennyiünk kezében ott lobogott egy aprócska gyertyaláng, hogy azt a szeretetet, amelyet az itt élő emberektől és egymástól kaptunk jelképezze, és magunkkal víve a láng emlékét, gondoljunk vissza majd az együtt eltöltött szép napokra.



Garamszegi Béláné, táborunk főszakácsa a táborzáró összejöveteleken egy-egy serleggel ajándékozta meg a tábor két "nagy öregjét", Szarvas László és Takács Pál pedagógus vezetőket, akik az eddigi, valamennyi expedíció első számú vezetői voltak. Garamszeginé hangsúlyozta, hogy eddig az expedíció munkájában mintegy 1500 gyermek vett részt. Az ajándékot a gyermekek és szülei nevében adja át a vezetőknél. A táborvezetőség oklevelekkel és egyéb ajándékokkal jutalmazta a legkiemelkedőbb munkát végzett kutatócsoportokat és csoporttagokat.

Amikor végleg el kellett búcsúznunk egymástól, a búcsúzással ezzel a mondattal fejeztük be: "Jövőre találkozunk a huszonharmadikon!"

Szekeres Ferenc

EGYHÁZKÖZSÉGI HÍRADÓ

"Római virágszedés"

Ifjúsági hittanosok zarándoklata az Örök Városban

Az 1990. év sok egyéb mellett fordulópontot jelentett fiataljaink életében is. Akkoriban nagy átalakulások izgalmas idejét éltük, amely nem hagyta közömbösen a magyar katolikus egyház ifjúság-pasztorációs törekvéseit sem. Örvendetes gyorsasággal találták fel magukat a fiatalok. Új csoportok, közösségek alakultak országszerte. Táborok, találkozók, zarándoklatok egész sora bizonyította, hogy az egyház, amely kiemelten fontos feladatának tekinti az ifjúságnevelést, építhet és számíthat rájuk.

Csapatunk is ebben az esztendőben kezdte szervezni magának az azóta is élő és sikeres nyári lelkigyakorlatos táborait. Minden esztendőben egy bétre "kivonultunk" a világból, hogy a csendben imádságban újraértékeljük önmagunkat, (helyünket az egyházban) kapcsolatunkat az emberekkel, az Istennel. Hatalmas erőt jelentett ez, és hálással emlékezünk vissza eddigi vendégladóinkra, lelki vezetőinkre, akik között teológiai professzor és egyszerű falusi plébános egyaránt volt. E táborok alkalmával is az évek során összekovácsolódott csoporthoz hál'istennek sorra új tagok jelentkeztek. Ennek az örvendetes folyamatnak az eredménye lett, hogy két csoportra kellett bontani a közösséget, ami alkalmat adott a korcsoportokra történő átváltoztatásra is. Így ma már működik egy kezdő, 14-16 éves csoport, és egy haladó, amely már a 17-20 éveseket fogja össze. Ez év tavaszán közösen fogalmazódott meg bennünk a gondolat, hogy a szokásos lelkigyakorlatos táboraink sorozatát átmenetileg megszakítva idén zarándokoljunk el Rómába.

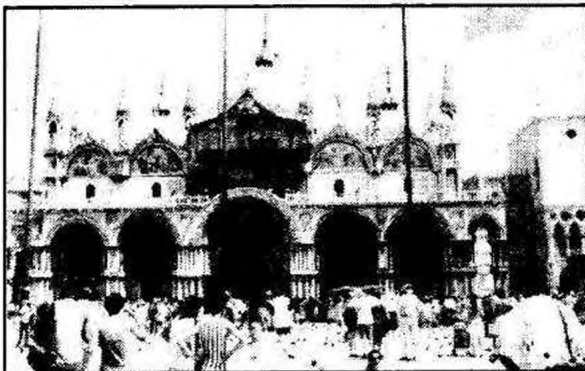
Többek között e lap basábjain keresztül sorozatban megjelenő élménybeszámolóik is döntésük helyességét igazolja. Az útibeszámolókat minden alkalommal más-más írja, aszerint, ki hogyan látta és emlékezik vissza e nagyszerű és méltán emlékeztető útra.



Két országhatárt is átlépve, egy hosszú buszozás után a magyarok által is ismert és közkedvelt fürdőhely, Bibione felé vezető úton ébredezett a fúradi társaság. Ez volt olaszországi utunk első állomása, ahol megálltunk lemosni az "út porát". Szinte mindenki számára nagy esemény volt ez, hiszen néhányunk kivételével, legtöbben először láttak tengert. Miután 2-3 órát eltöltöttünk az Adriai-tengernél, újra buszra szálltunk és elindultunk a festői Velencébe, olaszul Veneziába. Velence szigetecskékből és zátonyokból álló szigetecsoportokon elterülő, cölöpökre épült "vízi város". Külön érdekessége a szárazföldi közlekedési eszközök hiánya, melyeket a "vaporettok" vagy vízibuszok, gondolák és a saját tulajdonú csónakok helyettesítenek. Így közlekedik a város egyre csökkenő lakossága, ugyanis egyre kevesebben laknak az ódon, szinte már műemléknek számító falak között. Ezek között a falak között síkatorokban haladtunk a Szent Márk tér felé, egy-két templomot megtekintve. És egyszer csak szemünk elé tárult a hatalmas tér, amely a maga nemében páratlan a világon. Három oldalról kőházak szegélyezik, melyek árkádsoraiban kávéházak teraszai sorakoznak. A negyedik oldalon maga a Szent Márk bazilika áll, mely megőrizte a konstantinápolyi nagy székesegyházak



görögkeleti alaprajzát. Öt kupolájammal gyönyörű mozaikok, márványlapok és falfaragások díszítik a templomot. Az épületet 828-ban emelték Szent Márk Alexandriából hazahozott holtteste fölé. Látogatásunkkor, restaurálás miatt, sajnos nem juthattunk be a székesegyházba, ugyanis a tenger meglazította padlózatot javították éppen. A bazilika a dózsák imakápolnájaként is szolgált, akik 697-től irányították a sokáig kereskedelmileg és politikailag nagyhatalom Velencét. A Szent Márk bazilika mellett álló gótikus stílusú dózse palota volt az ő székhelyük. Elsétálva a székesegyház és a palota előtt megpillantottuk a tengert a sok jellegzetes gondolával, rajtuk matrózzruhába beöltözött gondolásokkal. Sőhajtottunk egyet a Sőhajok hídjához érve, átérezve a hajdani rabok sorsát, akik a dózse palotájából kifelé menet ezen a hídon láthatták utoljára a napvilágot kivégzésük, vagy életfogytiglani börtönbüntetésük előtt. Ezután 1-2 órás szabadprogram következett, majd vaporettóra szállva megismerhetjük a város esti hangulatát is. Később látóvalókban, élményekben gazdagon folytattuk a buszozást Róma felé. (folyt. köv.)



Tóth Tímea

EGYHÁZKÖZSÉGI HÍRADÓ

Cserkész tábor a Zemplémben

július 21-29. között

Csapatunk hosszútávú táborterve, hogy hazánk területét tájegységekre felosztva néhány év alatt bejárjuk az országot.

Ennek jegyében már voltunk eddig a Mátrában, a Bükkben, az idén pedig, akárcsak az előző két alkalommal, hazánk egy kiemelkedően szép vidékén jártunk: a Zempléni Tájvédelmi Körzethez tartozó gúnyakúti forrás környékén. Ez is, a tavalyi táborhelyünkhöz, a Bükki Nemzeti Parkhoz hasonlóan, fokozottan védett terület, nemzeti kincs. Ez természetesen azt is jelenti egyúttal, hogy nekünk is fokozottan óvni, védeni kellett, vigyázni, hogy táborunk végén "úgy adjuk vissza a természetet, ahogy azt megkaptuk". Velünk együtt táborozott a szolnoki Damjanich János Cserkészcsapat Kómár István atya vezetésével, aki sok más gondja mellett magára vállalta a helyi cserkészcsapat újjászervezését is. Táborunkat egy csodálatosan szép, tágas erdei tisztáson vertük fel szokásunkhoz híven távol minden civilizációtól, hogy zavartalanul élhessük cserkészéletünket. Egy régi cserkészmondás úgy tartja, hogy az a jó tábor, amit a táborbontásig folyamatosan építenek. Ezt mi is szem előtt tartottuk. A székelykapu mellé misézőoltárt, asztalt, ülő-alkalmatosságokat készítettünk, de átrinkelémégcipőtartókafis erveztünk. Táborunk alatt sokat túráztunk, ismerkedtünk a vidék növény- és állatvilágával, szokásaival, jellemzőivel. Telkibánya volt a hozzánk legközelebb eső település, amelynek különösen gazdag ipari-bányászati múltját szintén gondosan tanulmányoztuk. Egy lelkes helyi amatőr kőzetgyűjtő alkalmazott bennünket egy néhány km-rel odébb található - bátran mondhatom, az országban minden valószínűség szerint egyedülálló - lelőhelyre, ahol cserkészeink apraja-nagyja, szerszám híján két kezünkkel bányásztunk ki a laza szerkezetű hegyoldalból a különböző kristályokat, féldrágaköveket. Szinte mindenki talált magának kőzetet, ami a későbbiekben egy kedves tábori emlékké válik. Sárospataki kirándulásunk igaz

élmény volt: Rákóczi-vár, Szent Erzsébet templom, városnézés, majd utoljára a közeli strand hűsítő habjai várták megfáradt tagjainkat. Minden napot vidám táborúzt zárt le, melyre az őrök már itthon készültek. Táborunk lelki programjáról Kómár István atya gondoskodott az imádságokkal, rövid elmélkedésekkel, és a lélekemelő tábortábori szentmisékkel. Egészségünket dr. Popa Nikolett vigyázta, aki az Országos Traumatológiai Intézetből jött hozzánk, és aki végig nagy lelkesedéssel vett részt majd minden programban. Még a 22 km-es nagy gyalogtúránkra is velünk tartott, teljes menettfelszereléssel, amely nála egy fél hátizsák gyógyszerrel és különböző orvosi eszközöket jelentett, hiszen az 55 turai és a 12 szolnoki cserkész egészségére ügyelni kellett. De kemény lehetett csapatparancsonunknak, Barczy Zsoltnak is, aki táborunkat tervezte. Mindenhol ott volt, mindenben rajtatartotta a szemét. Amikor az őrök hosszabb túrára indultak, ő már visszafelé jött onnan, figyelmeztetve az akadályokra, esetleges veszélyhelyzetekre. A fiú őrvezetők közül néhányan egésznapos kerékpártúrára indultak, hogy a környék két várát (Regéc, Boldogkőváralja) meglátogassák. Táborzáró programunk egy vízgaakadályverseny volt, melyben térképismertetői kezdve elsősegélynyújtásig sok minden szerepelt. Péntek este, az utolsó táborúztunk előtt keresztúti ájtatosságot szerveztünk magunknak. Útvonalunk a tábor melletti tisztásokon haladt. Egybehangzó vélemény, hogy ez nagyon jó tábor volt, mert mindannyian sokat gazdagodtunk. Izgatottan készülünk a jövő nyáron megmérettetésre.



Magyar Cserkész

Indulni kész magyar cserkész bátorsággal távolba néz.
Fegyelmezett és tetterre kész,
magyar cserkész indulni kész.

Zeng a tábor, zúg az erdő
cserkésznotát hord a szellő.
Magyar daltól hangos a táj,
lelkes csapat csak meg ne állj.

Mindig a jó utat keresd,
bajtársadat is rávezesd.
Magyar vagy ezt el ne feledd,
büszkén viseld, cserkész neved.

Magyar maradj mindörökké
úgy nézz bátran a jövőbe.
Jézust kövesd, bízzál benne,
s életednek lesz értelme.

Drága magyar fiatalok
bátran, büszkén induljatok.
Igaz Isten van veletek,
erősen fogja kezetek.

Emlékeztek Jézusunkra?
Munkájára, áldozatra?
Mint Ő tette mindnyájunkért,
dolgozzatok a jövőért.

Vigyétek az öröklángot,
s csodát tesz majd hó imátok.
Új világot építetek,
s tiétek az örökélet.

Kárpáthy Árpád
1992. USA (Hunnia)

Epilógus: A napokban járt parancsnokunknál a szolnoki Damjanich János Cserkészcsapat vezetősége, megköszönve a tartalmas, cserkészismeretekben és emberi kapcsolatokban gazdag, közös tábor, egyben elővetítve a két csapat közötti kapcsolatok további elmélyítését, melyre mi, a Kaszap István Cserkészcsapat nyitottak vagyunk, mert számunkra is jó volt a közös együttlétt.

T. J.

A ministránstábor

Július 10-én 9 órakor indultunk Sirokra, jutalomtáborba. Amikor megérkeztünk, szálláshelyünkre - egy helyi plébániához tartozó épületbe - nagy volt az öröm, először is mindenki keresett egy ágyat magának. Egy kis pihenés után autóbusszal szálltunk, s irány a bükkszéki strand! Alighogy megérkeztünk már mindenki a vízben lubickolt. Sokat játszottunk, ugráltunk és Magyarország legnagyobb csúszdájáról csobbantunk a vízbe. Este az imádkozás után bizony nehezen bírtunk elaludni, hisz tele voltunk legnagyobb csúszdájáról csobbantunk a vízbe. Este az imádkozás után bizony nehezen bírtunk elaludni, hisz tele voltunk legnagyobb csúszdájáról csobbantunk a vízbe. Este az imádkozás után bizony nehezen bírtunk elaludni, hisz tele voltunk legnagyobb csúszdájáról csobbantunk a vízbe.

(Szerkesztették: Kis Tamás, Lukács István, Lukács Tamás, Kis András)

Október 15-én (vasárnap) 14.00 órakor
SZÜRETI FELVONULÁS!
 20 órakor SZÜRETI BÁL a műv. házban a Hangulat Zenekarral!
 Belépőjegy: 100 Ft

Balettanfolyam indul Turán a művelődési házban !!!

Korcsoportok

- ◆ 4- 7 évesig BABA CSOPORT
- ◆ 8-13 évesig HALADÓ CSOPORT
 Ebbe a csoportba nyerne felvételt azok, akik már korábban is jártak balettra, ill. akik még nem jártak, de ebbe a korcsoportba tartoznak.
- ◆ 14-18 évesig MAJORETT CSOPORT
 A korábban jazz-balettra járó növendékek is e csoport tagjai lesznek és jazz-balletet is fognak tanulni.

A tanfolyam ideje

PÉNTEK 16-17 óráig
 PÉNTEK 17-18 óráig

PÉNTEK 18-19 óráig

Idén a balett-tanfolyam önköltséges: 500 Ft egy hónapra minden csoportban!

Az első óra októberben lesz, melyre hozzatok tornafelszerelést!

Jelentkezni lehet: a műv. házban vagy 19 óra után az Iskola út 3. szám alatt.

Mindenkit szeretettel vár: *Németh Mariann*



Gyermekeknek, felnőtteknek SZÁMÍTÓGÉP- kezelői, használói TANFOLYAM

Helye: Művelődési Ház
 Kezdés: október
 Ideje: 30 óra (heti 2 vagy 3 x 2 óra)
 Megbeszélés: 1995. október
 Művelődési ház

Jelentkezés: a művelődési házban
 A jelentkezőket levélben kiértéskítjük!

Díj: 7.500,- Ft/fő,

mely tartalmazza a számítógépek használatát
 A tanfolyam végén a számítógépeket a résztvevők értékesítőként áron megvásárolhatják.

Gyermekeknek, felnőtteknek

SZÁMÍTÓGÉP

WINDOWS és WORD

szövegszerkesztői

TANFOLYAM

Helye: Művelődési ház
 Kezdés: október
 Ideje: 30 óra
 (heti 2 vagy 3 x 2 óra)

Jelentkezés: a művelődési házban
 A jelentkezőket levélben kiértéskítjük!

Díj: 10.000,- Ft/fő,
 mely tartalmazza a számítógépek
 használatát.



A tanfolyam végén a számítógépeket a résztvevők értékesítőként áron megvásárolhatják.



A múzsa esőkje



Csók a múzsának Szerelemhez

Csók neked, te múzsa,
Élők, holtak hatalmasa.
Belső érzelmek hangja,
Egyszer felrepít a magasba.

Csók neked, te múzsa,
Ihletet adók háza.
Írók minden vágya,
Végtelenek határa.

Nélküled senki sem alkotna,
És a Földön költő sem volna.
Jó, hogy vagy! S mindenki kiáltja:
Csók neked, te múzsa!

1995.

Pásztor Szilvia

Égiek

Angyalok hada száll az égből,
Életet hoznak az Úr szívéből.
A sok gonosztságot elűzik e Földről,
Melyet bukott testvéreik hoztak a tűzből.

Magasan repülnek, hogy csak szívünk érezze őket,
Seregük megáldják a gyönyörű mezőket.
Édesen hívnak, hogy énekeljük az örömeiket,
S magasztaljuk az ő egyetlen Istenüket.

Én rögtön mennék, ha tudnék repülni,
És nagy lélekkel akarom az Urat áldani.
De halandó vagyok, akit a sors gyűrt,
Ezért imádom őt, kinek fia sokat tűrt.

1995.

Pásztor Szilvia

Szerelem, édes szerelem,
Ez az érzés kell nekem.
Nem baj, ha árt vagy fáj,
Akkor is megtalál.

Vagy én Őt, ha akarom,
S boldogságot hoz, tudom.
Lehet, hogy csak egy időre?
De talán örökre.

Szerelem, drága szerelem,
Örömben úszik a szívem.
A kis gyenge nagyot dobban,
S tüze fel is lobban.

Lángol, ég és mégsem hal el,
Mert e nagyszerűt védeni kell.
Megóvni a kínoktól, s bajtól,
Hogy életkedvet adjon
magából.

Szerelem, kedves szerelem,
Adj esélyt, ha párom keresem.
Szeretném őt örökké szeretni,
És képes leszek érte meghalni.

1995.

Pásztor Szilvia

ÚJ RENDELÉS A TURAI KÖZPONTI CSALÁDORVOSI RENDELŐBEN

Magyarországon kb. 25-30 ezer rákos beteget kezelnek. Évente kb. 4-5 ezer új végbélrákos beteget szűrnek ki. Fele-fele arányban vannak a nők és a férfiak. A korán felismert, "néma rákok" - a még panaszokat nem okozók - döntő többségükben gyógyíthatók. A rákszűréseknek éppen az a céljuk, hogy a rákot még a tünetek megjelenése, a szétszóródásuk előtt megtalálják és a betegek mihamarabb kezelésre kerüljenek.

Új rendelés kezdte meg működését a turai Petőfi tér 2. sz. alatti családorvosi rendelőben, amelynek elsődleges feladata a végbélrákszűrés elvégzése, másodlagos az egyéb, rendszerint jóindulatú megbetegedések (aranyeres csomók, végbélbepedések, sipolyok, tályogok, stb.) felismerése és kezelése. A vizsgálathoz előkészítés - hashajtás, koplalás, beöntések - nem szükséges, egyszerű eszközökkel, gyorsan, lényeges fájdalom nélkül elvégezhető. A talált elváltozásokból mikroszkópos megtekintésre mintavétel történik.

A végbélrák nem az idős emberek betegsége. A 45 év feletti lakosság már veszélyeztetett, és az életkor az utóbbi 30 évben fokozatosan csökkent. A végbélből ürülő vér aranyérből, polypból, gyulladt vastagbél nyálkahártyából, stb., de rákos elváltozásból is származhat. Akinél a végbélvérzés az alkalmazott helyi kezelésekre (kúp, kenőcs, stb.) nem szűnik, vagy ismétlődik, ajánlott a végbélrákszűrés elvégzése. A szűrések során talált polypokat - a bél nyálkahártyából kiinduló elváltozások - rákmegelőző állapotnak kell tekinteni, mivel 100-ból 5 esetben rákká alakulnak át. Ezért a polyp-betegeket rendszeres ellenőrzés alatt kell tartani, hogy az általában jóindulatú elváltozások

szszindulatúvá alakulását időben felfedezzék. Ha a szűrés során átvizsgált 20-30 cm-es végbélszakasz egészséges, akkor kerülhet sor az egyéb jóindulatú megbetegedések kezelésére. Az aranyérbetegség a felnőtt lakosság 70 %-ának megvan és 50 % kezelésre szorul.

Az aranyeres csomók a végbélnyílás finom zárásához szükségesek. Amikor a csomók megnagyobbodnak, viszketést, fájdalmat, végbélvérzést okozhatnak, esetleg a zárógyűrűn kicsúszhatnak, a "végbél kifordul". A gyulladással járó tünetek lezajlása után a belső aranyeres csomók ambulansan - kórházba fekvés, gyógyszerek beszurása, vágás, égetés, vagyis műtét nélkül - megoperálhatók. A "műtét" után a beteg lényegében munkaképes. A beavatkozás inkább kellemetlen, erős fájdalmakat nem okoz. A külső aranyeres csomók, amennyiben panaszokat okoznak - végbélbe vissza nem helyezhetők, megduzzadnak, fájdalmasak, megrepedhetnek és vérezhetnek, a tisztálkodást akadályozzák - eltávolításuk indokolt.

A új rendelésen a végbélrákszűrés elvégzésére és a belső aranyeres csomók eltávolítására, egyszerűbb beavatkozásokra nyílik lehetőség.

Rendelési idő keddenként 18-19 óráig a központi családorvosi rendelőben.

Dr. Jánosi Gábor
sebész szakorvos

Tel.: 06-30-439-317

Igény szerint dr. Jánosi Gábor szakorvos diavetítéssel egybekötött egészségügyi felvilágosító előadást tart végbélrákos megbetegedések, végbéltbetegségek témakörben a művelődési házban. Az érdeklődést jelezni a művelődési házban, illetve dr. Vészi Zsuzsanna körzeti orvosnál lehet.

Magánrendelésemet megnyitottam!

- Hallásvizsgálat végzése,
- uszodai fül dugó készítés,
- hallástréning hallókészülék viselőik számára,
- fájdalommentes fülcimpalyukasztás.

Bejelentkezés a 37/343-737-es telefonszámon d.u.: 18-19 óráig

Dr. Deliné Kelemen Erzsébet

3000 Hatvan, Logány Úton u. 31.



Június 26-tól
megemelt kamat
és kamatprémium!

Van kivétel!

Az OTP lakossági folyószámlán lekötött pénz egy része már a lejárat előtt felvehető, a maradék pedig tovább kamatozik

Az OTP Bank kivételes rugalmas megtakarítási lehetőséget nyújt a Lakossági folyószámlatulajdonosoknak. Az 1, 3, 6 vagy 12 hónapos futamidejű, lekötött betétek bármekkora összegről szólhatnak, s lehetnek egyszeriek, de akár folyamatosan meghosszabbítottak is, és a hónap bármely napján indulhatnak.

Az OTP Lakossági folyószámlán szükség esetén hozzá lehet férni a lekötött pénz egy részéhez, a fennmaradó rész eddig - ellentétben sok megtakarítási formával - zavartalanul gyarapodik tovább a futamidő végéig.

Mostantól mindezt megemelt kamatok teszik még vonzóbbá. A futamidő hosszától függően 21,5-25,5 % között változik a kamat, s 100.000 Ft feletti lekötés esetén, az összegtől függően további 2-4 %.

Igy akár évi 29,5 % kamatra is szert lehet.

Az OTP Lakossági folyószámla tehát nemcsak a mindennapi pénzügyek elrendezésére, hanem a megtakarítások rugalmas kezelésére is ideális megoldás.



**Országos Takarékpénztár
és Kereskedelmi Bank Rt.
Pest Megyei Igazgatóság
Aszódi Fiók**



**Aszód, Kossuth L. u. 42-46.
Tel.: 06-60/341-995; 76, Fax: 133**

NYITVA TARTÁS

**hétfőtől csütörtökig: 7.45-15 óráig
pénteken: 7.30-13 óráig
Ebédidő: 12.35-13 óráig**

**AZ ALÁBBI SZOLGÁLTATÁSOKKAL
ÁLLUNK TISZTELT ÜGYFELEINK
RENDELKEZÉSÉRE:**

- lakossági-vállalkozói hitelügyletek
- lakossági betét, lakossági folyószámlavezetés
- ATM-EC/MC, Ügyfélkártya
- vállalkozói számla kezelés
- értékpapír-kötvény forgalmazás
- OTP Garancia Biztosító szolgáltatásai

Lakossági folyószámla. Az OTP Bank többet ad.

Országos Takarékpénztár és Kereskedelmi Bank Rt. Pest Megyei Igazgatóság
Aszódi Fiók, Aszód, Kossuth Lajos u. 42-46. Tel. 06/60 341-995; 76, fax: 133

**PEST MEGYEI NÖVÉNYEGÉSZSÉGÜGYI
TALAJVÉDELMI ÁLLOMÁS**
2100 Gödöllő, Kottán Sándor u. 3.
Telefon: (38) 320-124 TELEX: 226107

Az őszi gabona (búza, őszi árpa) esetében sok kórokozó terjedhet maggal (búza köuszög, árpa fedett üszög, árpa repülőuszög, búza repülőuszög, helmintosporiumos levélcikoltság). Vannak kórokozók, melyek maggal terjedhetnek, de a talajból is fertőzhetnek a kis csiranövényt (fuzáriózisos, helmintosporiumos levélfoltosság, septoria). Ezek ellen a kórokozók ellen csak csávázással lehet védekezni. Az 5/1988. MEM-rendelet 3. sz. melléklete szerint "azok ellen a károsítók ellen, amelyektől a növény a vegetációs időben más módon kielégítően nem védhető vagy amelyek a kelő növényeken különösen nagy kárt képesek okozni, a vetőmagot csávázással kell megvédeni."

Legjelentősebb károkat a búza köuszög és a fuzáriózisos okozzák. Ez évben csak Pest megyében több vagon búza fertőzött köuszöggel. A köuszög szerencsére valamennyi engedélyezett hatóanyaggal, illetve kombinációval leküzdhető. A fuzáriózisos és egyéb kórokozók ellen az engedélyezett szerek közül a hatásspektrum alapján kell kiválasztani a megfelelő szert. (1. sz. táblázat) Kistermelőknek gabona csávázásra felhasználható szerek: Dithane M 45, Topsin M 70 WP. A Biosild BD-t, Buvisild BR-t, a Raxil 2 WS-t a Raxil 025 FW-t II. kategóriájú szereket csak külön engedéllyel rendelkező kistermelők használhatják fel.

Molnár Zoltán
igazgató

**Őszi búzában és őszi árpában engedélyezett gombaölő csávázószerek, kombinációk
hatásterülete hazai vizsgálati tapasztalatok és szakirodalmi adatok alapján**

Készítmény	Csira- fertőző üszögök	Virág- fertőző üszögök	Fusarium fajok	Korai liszt- liarmat	Helmín- thosporium fajok	Septoria fajok	Alternaria fajok	Dózis l, kg/t
Agrocit	+++	-	+++	+	-	++	-	2,0
Agrocit+ Quinolate 15	+++	-	+++	+	+	++	+	1
Agrocit+ Quinolate V-4-X	+++	+++	+++	+	+	++	+	1
Agrocit+ Dithane M-45	+++	-	+++	+	-	++	++	1
Baytan F	+++	+++	+++	+++	-	++	-	1,5-2,0
Baytan Universal	+++	+++	+++	+++	+++	++	o	1,5-2,0
Biosild BD	+++	+++	+++	+++	+	++	o	2
Buvisild BR	+++	-	+++	+	+	++	+	2-3
Buvisild CB	+++	+++	+++	+	++	++	-	2-3
Buvisild CR	+++	+++	+++	-	++	++	+	2-3
Buvisild IR	+++	-	+++	+	+	++	+	2-3
Dithane M-45	+++	+	+	-	-	+	++	2,5
Panoctin 35 EC	+++	-	++	-	+	++	o	2,5
Panoctin Plus	+++	-	++	-	+	+++	o	2,5
Quinolate 15	+++	-	+	-	+	+	+	2
Quinolate V-4-X	+++	+++	++	-	+	+	+	2
Raxil 2 WS	+++	+++	+	+++	++	+	o	1,5
Raxil 025 FS	+++	+++	+	+++	++	+	o	1,20
Vinclt F	+++	+++	++	+++	+	+	o	2
Topsin-M 70 WP	+++	-	+++	+	-	++	-	1,5-2
Vitavax 200 FF	+++	+++	+++	-	++	+++	+	2,5
Vitavax 75 WP	+++	+++	++	-	++	+	-	2,0
Vitavax 75 WP+ Agrocit	+++	+++	+++	+	++	++	-	1
Vitavax 75 WP+ Dithane M-45	+++	+++	+++	-	++	+++	+++	1
Vondozel Plus+ Agrocit	+++	-	+++	+	-	++	+++	1
								1

Jelzések: kiváló +++
jó ++
mértékelt +
nincs -
nem ismert o

Az előző lapszámunkban SEGÍTSÉG BÚZ VAN! címmel Pásztai Péter tanárúr joggal felháborodó levelét közöltük. Szakemberekhez fordultunk, hogy e sokunkat érintő mezőgazdasági kérdésben segítséget tudjunk nyújtani. Ezúton is köszönjük a SZOLITER GAZDABOLT szaktanácsadását és PÁSZTI tanárúr közéleti észrevételeit! (szerk.)

Érték a szervestrágya, őrizzük meg!

Az állattartás során keletkezik melléktermék a trágya, amelyből a kertészeti termelés egyik legfontosabb technológiai eleme nyerhető.

Annak érdekében, hogy jó minőségű szervestrágyát készítsünk, a keletkezett állati ürüléket kezelni szükséges. A kellően kezelt trágyaszarvas kevésbé zavarja környezetét és jó minőségű humuszt ad talajunknak. Emellett kitűnő tápanyagforrás a természetett növényeknek is.

A trágyakezelésben javasoljuk a meleg erjesztési eljárást, amellyel a leghasznosabban lehet érett trágyát készíteni. Lényege, hogy olyan alapterületű trágyaszarvast, vagy dombot készítsünk, ahová 2-3 naponta 20-40 cm vastag friss réteget tudunk teríteni. Ez bemelegedve gyors oxidációt indít el. Ezután betonlapokkal (pl. járdalap) leterheljük, hogy az erjedés oxigénmentes közegben folytatódjék.

Célszerű a rétegek közé szuperfoszfátot szórni, hogy gyorsabb legyen a fermentáció. Ennek szaglekötő hatása is van. Emellett teljes értékűbb lesz a trágya, mert a szervestrágyák mindig foszforszegények. (kivéve a baromfitrágya)

Ügyeljünk arra, hogy mindig nedves legyen a trágyadomb. A szaglekötő-képességet még Zeovitok kiszórásával és fóliás takarással is elősegíthetjük. Ezzel sokat tehetünk környezetünk kímélése és védelme érdekében. A jól beérett trágyaszarvasokat földdel is takarhatjuk, így elviselhetően szagmentes környezetünk lesz.

Az ilyen módon erjesztett és előkészített trágya hatóanyagát megőrzi. Fáradozásunkat kertészeti növényeink szép fejlődésükkel hálálják meg.

A SZOLITER GAZDABOLT ajánlata
Tura, Kossuth út 13.



**Gránit, márvány és műkő síremlékek
készítése, javítása, felújítása,
betűvésés, gravírozás, plasztikus vésés
Továbbá: párkányok, lépcsők, boltívek
balluszterkorlátok készítése.
Igény szerint gránit, márvány és
mészkö hurkolóelemek kaphatók.**

Cím: Unger Zsolt
Névizgyörk, Temető u. 4.
Th.: Bag, Szt. László u. 27.
Tel.: 06-20-443-359

SPORT

SPORT

Edinát egy késő augusztusi este szólítottam meg a Piacéri diákélet forgatagában. "Szeretnék veled egy beszélgetést készíteni, melyet a Turai Hírlap hasábjain közölnék le annak apropóján, hogy a JÁTÉK HATÁROK NÉLKÜL c. rendezvénysorozat máltai játékában a gödöllői színekben induló magyar csapat tagja voltál." - mondtam. "Nem zárkózom el. De nem vesztette el egy kicsit aktualitását, hiszen augusztus elején közölte a tv?" - kérdezte bizonytalanul. "Ettől nem félek. Többről van itt szó, mint az említett esemény. A sporthoz kötődő életformákat (aznap is futni láttam) szeretném bemutatni. A sport értékeit szeretném közvetíteni az olvasók felé. S az értékközvetítés mindig aktuális. Nemcsak Málta érdekel, hanem az it is, amely eddig vezetett." Tudod, Gödöllőn tanítok. Ha nincs edzés, délután otthon találsz. A hétvégém a versenyek miatt nem mindig szabad."

A NAGY TALÁLKOZÁS:

- Gyere be! Éppen takarítok, hogy anyunak egy kis meglepetési szerzesek.

- Látom, akkor ezt a sportágot is üzöd.

- Most legalább pihenek egy kicsit.

- Akkor kérek egy szokásos bemutatkozást, csak az olvasók tájékoztatása kedvéért.

- Lukács Edina, 24 éves. Tesi-fői szakos tanár a gödöllői Erkel Ferenc Általános Iskolában.

- A játékokon is Gödöllő színeiben indultál. Ezek szerint az iskolai szintnél mélyebben is bekapcsolódtál az ottani sportéletbe?

- GEAC futóedzésekre járok és a tornatermi foci- és kosárlabdákra is bekapcsolódom. Gödöllőn múltam révén kerültem be a válogatóba, ahol 16 fiú és 16 lány közül 4 fiú és 4 lány választottak ki. Feltétel volt, hogy úszni, futni és görkorcsolyázni tudni kell. A gödöllői önkormányzatnak csak a csapatot kellett összehozgatni, nevezni, nevezési díjat fizetni nem kellett, mert két évvel ezelőtt nagyon szépen szerepeltek Svédországban. (A nevezési díj 1,5 mft.) Az ottani önkormányzat kiutazásunkat a repülőjegyek kifizetésének felvállalásával támogatta. A legkockázatosabb az volt, hogy - pénz híján - tartalék csapatot sem tudtunk magunkkal vinni. Ezért sérülés esetén hiányos lett volna a csapat. Gödöllőn a Silver Clubban voltak edzések, de ezek igazából csak a közösséggé formálódás, az összerabdás kedvéért, mert alapjában véve a negatív sportképességeinkre alapoztak. Természetesen kapunk egyenruhát is, melyért egy bizonyos összeget ki kellett fizetni.

- Gondolom a repülőjegyen túl egyéb kiadásaitok is voltak. Miből tudtat fedezni?

- Én már hozzászoktam, hogy "megélhetésemet biztosító" tanári fizetésem mellé még kell némi bevételről gondoskodnom, ezért nyáron munkát vállaltok, hogy pénz gyűjsek a versenyek nevezési díjaira, utazási költségeimre. Azért nincs is kosim, mert mindig csóró vagyok. De annyira is szívesebben járok bicajjal. Egyébként legutóbb egy sörözöben dolgoztam.

- Meséld még máltai életedről!

Július 5-én indultunk Bérsből repülővel. Egy hotelban volt a szállásunk. A versenyek az ottani éghajlat, a magas nappali hőmérséklet miatt este 8 órától hajnali 2-ig zajlottak. Két nap főpróbával kezdtünk, amely során a csapatok tagjai kiutasíthatóak a nekik tetsző feladatokat. Mondanom sem kell, hogy a főpróbát Gödöllő nyerte meg. A főpróbát a jelmezes próba követte. Legjobban a Juliska jelmezben mutatam. A rendes játékokban azonban sorsolták a feladatokat. Az én számomra a kerékpározás és a hajóban való egyensúlyozás voltak, melyet a tv-ben is láthattál augusztus 6-án. A főpróba sikere ellenére itt csak harmadikok lettünk a hár csapatból.

- Érdemes volt? (hülye kérdés)

- Amíg van lehetőség és az életkorom alapján is befértek a csapatba, újra megpróbálok. Mindazon túl a legjobb nyelvtelke volt. A legnagyobb örömet azonban az jelentette, hogy a tanítványaim is büszkéek voltak rám, és mikor visszamentem a suliba, nem győztek mondani, hogy láttak a tv-ben. Ismeretéseiket, barátai kapcsolataikat szeretem, így én tovább kinnmaradtam, mint ahogy a játékidő tartott. Munkát majd néhány képet, de sajnos a legjobbak most nincsenek itthon.

- Mikor találkoztunk és megkértelek erre a beszélgetésre, azt mondtam, hogy a sportpályád is érdekelne.

- A gimnáziumot a Bajzsan végzettem. 15 éves koromban a hatvani Kinizsi Vasutas Sportklubnál kezdtem a versenyszerű sportolást 800, 1000 és 1500 m-en. Serdülő- és IFI koromban ezeken a távokon ezüstérmes voltam. Tulajdonképpen azért mentem Hatvanba középiskolába, hogy végre versenyszerűen sportolhassak. Pedig a barátom az asztali gumbi jelentkezett.

- Azt hallottam volt gimis osztálytársaidtól, hogy nem egyszer megkértelek őket arra, hogy vigyék át a táskádat vonattal, Te pedig futva mentél át Hatvanba.

- Elég fanatikus voltam abban az időben. Nem hallgattam szüleimre sem, hogy jó "pénzkereső" szakmát válasszak. Inkább testnevelő tanárnak tanultam a szombathelyi főiskolán, hogy mindig a sport légkörében maradhassak. Ekkor még nagyon egyszerűen csak a futásra koncentráltam. Mindig arról álmodoztam - a mai napig is -, hogy Jean Michel Jearre zenéjére futok. Azóta nagyon sok sportágba belekóstoltam: kosár, hajak, úszás, sí, korfbal, bicaj. Ezeket mind művelni is. Rájöttem, hogy időt kell szakítanom a magánéletemre is, amit eddig a fanatizmusom miatt mindig leépítettem. Már nem a gyorsaság a fontos, hanem a játékot, a mozgás élvezet. Sokszor csak magamnak versenyzek. Buliból futok, pl. egy alkalommal délután Korfu futáson indultam, délután pedig Libresse futáson, csak azért, hogy jól érezzem magam.

- Egyébként ha versenyre mész, előtte hogyan értesülsz annak kiírásáról?

- Hivatalosan a Somogy megyei egyesülethez vagyok leigazolva. Megkapom a versenynapidat és az engem érdeklő versenyekkel kapcsolatos információkat a telefonföldön.

- Eredményeid, melyekre a legbüszkébb vagy?

- Jelenleg duatlanozok (3 km futás + 30 km kerékpározás + 3,5 km futás). Ezen a távon '94-ben az országos ranglistán 4. helyeztet voltam. Idén még folyamok a ranglistaversenyek.

- Nem tudom magamban tartani a kérdést, hogy miért nem a turai sportéletbe kapcsolódtál be?

- Én még nem vagyok képes 2 km-es körzetben mozogni. Az eddigi lehetőségeimhez képest azt mondom - anélkül, hogy bárki is meg akarnék bántani - egyfajta beszűkülésnek érzem, ha a helyi tantestületben kellene dolgoznom. Eljön majd annak az ideje is. Nem tudnám itt teljes erőbedobással csinálni, mivel magam is versenyszerűen sportolok. Ha már én kiöregedtem, akkor szeretnék szervezni. De pl. ha egy jó kis futóversenyre lenne érdeklődés, az most is szívesen megszervezném. Ha valakinek sportélettel kapcsolatos kérdésekre van szüksége, szívesen a rendelkezésére állok. Egyébként nehéz lenne megszoknom, hogy csakolonnal köszönjenek azok a gyerekek, akikkel együtt forizok és kosarozom szabadidőmben a turai általános iskola pályáján, akik elismerték fociindásomat azzal, hogy bevettek a csapatukba. Ez is bizonyítja, hogy nem céltan Turától elszakadni. Gyakorkor tanárként is Turán dolgoztam és ezúton is szeretnék köszönetet mondani Varjúné Ilonka néninek az általa nyújtott sok szakmai és egyéb segítségért.

- A sportra vonatkozóan mi mond belőled a pedagógus?

- Nagyon fontos, hogy a gyerekek az általános iskolában sokféle szakkörre járjanak. Így megvan a lehetőségük annak kiszűrésére, hogy ki miben tehetséges, és kinek mihez van ténylegesen kedve. Ha valaki a sportot választja, abban is úszon többfélét, mert ha egyoldalú, akkor hamar kiég. Azt a szemléletet kell kialakítani, hogy a gyerek, a fiatal a testnevelési órák után, az iskolai befejezése után is igényt érezzen a mozgásra. Ki kell, hogy alakuljon valami belső motíváció. Nem a versenyszerű sportolás a fontos, s ha valaki versenyez, inkább magának, mint a másik ellen álljon fel nére. Nyitottnak kell lenni minden sportág iránt ahhoz, hogy jól érezhessük magunkat a bőrünkben.

- Van valami recept arra, hogyan lehet megszerettetni az emberekkel a futást?

- Úgy érzem a futás szeretetére születni kell. A futás kezdetekor az achilles és a csontvelőnyai jóskán megéri az erőltetés, de ha hozzáadódik az ember, akkor megszokja a szervezete. Fogyókúra céljából pl. csak azoknak tudom javasolni - mert valóban könnyű vele lefogyni - a futást, akik szeretik. Szerintem felesleges erőlködni, inkább keressen mindenki neki tetsző, testhezilló sportágot.

- Miért fontos Neked mégis a futás?

- Mert ekkor tudok legjobban elmélyülni magamban.

- És "futnak utánad"?

- Remélem.

(Seres T.)

Edina duatlonozik



SPORT SPORT SPORT

Az 1995/96-os bajnokság őszi idényéből lejátszott mérkőzések eredményei:

KÉZILABDA

Női IFI

Isaszeg-Tura 14-5 (8-3)
Ljd.: Széchenyi Mária 4
Gödöllő-Tura 10-10 (4-3)
Ljd.: Széchenyi Mária 8
Tura-Abony 11-21 (6-12)
Ljd.: Széchenyi Mária 8

Női felnőtt

Isaszeg-Tura 13-9 (6-6)
Ljd.: Nagyházi 3, Gohémé 2,
Nagy T. 2
Gödöllő-Tura 18-26 (7-11)
Ljd.: Nagyházi 7, Széchenyi 5,
Petrovicsné 4
Tura-Abony 9-16 (5-7)
Ljd.: Széchenyi Mária 3

Férfi IFI

Tura-Cegléd 13-16 (8-9)
Ljd.: Gólya Z. 5, Megyes Cs. 4
Dunakeszi-Tura 12-19 (4-4)
Ljd.: Bankó I. 8, Such B. 6,
Gólya Z. 4
Tura-Kocsér 15-19 (7-10)
Ljd.: Kajtor K. 6, Gólya Z. 5
Nagygyaros-Tura 16-8 (8-4)
Ljd.: Kajtor K. 6

Férfi felnőtt

Tura-Domony 18-26 (10-12)
Ljd.: Raffai Z. 6, Vaszl I. 4,
Tóth I. 3
Dunakeszi-Tura 28-19 (16-9)
Ljd.: Raffai Z. 6, Tóth . 5,
Raffai S. 4
Tura-Kocsér 19-19 (6-7)
Ljd.: Liszkai I. 6, Raffai Z. 4,
Kovács G. 4
Nagygyaros-Tura 29-19 (14-8)
Ljd.: Raffai Z. 8, Kovács G. 5

LABDARÚGÁS

Öregfiúk

Tura-Szada 0-1
Pécel-Tura 5-0
Tura-Gödöllő 1-3
Gól: Gunda János

Felnőtt

Tura-Kartal 0-1 (0-0)
Bugyi-Tura 3-1 (0-1)
Gól: Nagy Gábor
Tura-Kiskunlacháza 1-0 (1-0)
Gól: Egyed János
Fót-Tura 1-1 (1-0)
Gól: Tóth Balázs
Tura-Pomáz 1-3 (0-1)
Gól: Egyed János
Tura-Tápiószecső 1-2 (0-1)
Gól: Nagy Gábor

IFI

Tura-Kartal 4-3 (3-2)
Gól: Sukaj Zs. 2, Pécsi I.,
Hubert N.
Bugyi-Tura 1-3 (1-2)
Gól: Sukaj Zs. 2, Pécsi I.
Tura-Kiskunlach. 3-1 (1-1)
Gól: Sukaj Zs. 2, Pécsi I.
Fót-Tura 5-0 (4-0)
Tura-Pomáz 1-5 (1-1)
Gól: Sallai Zoltán
Tura-Tápiószecső 4-0 (3-0)
Gól: Sukaj Zs., Bagó A.,
Sallai Z., Pécsi István

Serdülő I.

Erdőkertes-Tura 2-2 (1-0)
Gól: Jónás Sándor, Kuti László
Tura-Bag 1-0 (0-0)
Gól: Diós Dániel
Isaszeg-Tura 1-4 (1-1)
Gól: Jónás Sándor 2,
Hubert Norbert, Diós Dániel

Serdülő II.

Gödöllő-Tura 0-4 (0-1)
Gól: Kátai István 2,
Matos Tamás, Kiss Gábor

Tóth M. Imre
községi sportügyi előadó

Kerékpártúra

Értesítjük Tisztelt Polgárainkat, hogy az egészséges sportmozgás, a fizikai erőnlét megtartása, fejlesztése és nem utolsósorban a kerékpározás örömeinek biztosítása érdekében kerékpártúrát szervezünk.

Program:

Indulás: 1995. október 21-én (szombat) 9 órakor a turai sportpályáról.

1. útvonal: Tura-Vácszentlászló-Valkó-Gödöllő-Bag-Tura
(Máriabesnyőn pihenő, ahol mindenkit megkínálunk egy-egy szendvicssel, üdítővel.)

2. útvonal: Tura-Zsámbok-Dány-Isaszeg-Gödöllő-Bag-Tura.
(Máriabesnyőn pihenő - szendvics, üdítő)

3. útvonal: Tura - Zsámbok - Vácszentlászló - Tura.

A program befejezésekor várjuk a résztvevőket a turai sportpályán.

Jelentkezés: 1995. október 21-én 9.00 óra előtt a sportpályán.

Kortól, nemtől függetlenül várjuk a minél nagyobb létszámú jelentkezéseket!

Érdeklődés esetén más útvonalat is szervezünk! Az ezzel kapcsolatos javaslatokat előzetesen kérjük jelezni a 06-28-330-789-es tel.számon, vagy személyesen a KÖZSÉGHÁZA fsz. 6. sz. irodájában.

Tura Nagyközség Önkormányzata
Oktatási, Kulturális és Sportbizottsága

ANYAKÖNYVI ADATOK:**Születés:**

Csányi Edina	(1995. 08. 02.)
Farkas Vivien	(1995. 07. 10.)
Gólya Ádám	(1995. 07. 25.)
Horváth Zoltán	(1995. 08. 16.)
Kiss Csilla	(1995. 07. 19.)
Molnár Szilvia	(1995. 08. 15.)
Ortutay Katalin	(1995. 08. 16.)
Popovics Éva	(1995. 07. 06.)
Sápi Zsófia	(1995. 06. 26.)
Szabadka Nikolett	(1995. 07. 17.)
Szabó Gyula Krisztián	(1995. 08. 20.)
Szenási Norbert Bertalan	(1995. 08. 10.)
Tajthi Tamás	(1995. 08. 20.)
Tepertő Szilvia	(1995. 08. 17.)
Vaszily Zoltán	(1995. 07. 10.)
Vidák Klarissa Elvira	(1995. 07. 15.)

Házasságkötés:

Gáspár József - Vidák Tímea Zsuzsanna
 Kolompár József - Maczó Erzsébet
 Kovács Tibor - Ruzsinczki Andrea
 Kovács Zoltán - Szép Mónika
 Meleg Gábor - Tóth-Antal Éva
 Pusztai Csaba - Morvai Ilona
 Sára Balázs - Rumi Andrea
 Seres Péter - Módos Andrea
 Szepesi Ferenc - Tóth-Zsiga Edit
 Vidák Tamás - Rác Annamária

Halálozás:

Basa Istvánné, (81 éves) Madách út 15.
 sz.: Győri Agnes
 Benke Anna Mária, (53 éves) Táncsics M. út 30.
 sz.: Stólmár Anna Mária
 Csörgi Istvánné, (65 éves) Rákóczi út 117.
 szül.: Cörgi Rozália
 Lajtos Jánosné, (75 éves) Vörösmarty út 29.
 sz.: Lajtos Erzsébet
 Meleg Sándorné, (80 éves) Szt. István út 73.
 sz.: Tóth Mária
 Sára Mihályné, (69 éves) Madách út 14.
 sz.: Csörgi Terézia
 Tóth Istvánné, ((85 éves) Kossuth L. út 62.
 sz.: Fekete Erzsébet
 Tóth Péterné, (79 éves) Kossuth L. út 2.
 sz.: Tóth-Zsiga Ilona
 Turjáni Józsefné, (75 éves) Aradi út 64.
 sz.: Tóth Erzsébet

**Hirdetési és reklámlehetőség
 a Turai Hírlapban:**

1/ 1 oldal:	6.000 Ft
1/ 2 oldal:	3.000 Ft
1/ 4 oldal:	1.500 Ft
1/ 8 oldal:	750 Ft

**Hirdetésfelvétel a Műv. Házban és a
 Polgármesteri Hivatalban!**

"P-12" Pannónia motorkerékpár eladó
 megkímélt állapotban
 Tura, Bartók B. u. 19/a
 Gregus László
 Megtekinthető: hétköznap
 18.00 óra után, szombat-vasárnap
 egész nap.

PÁLINKAFŐZÉS

**Korszerű szerzőzde
 pálinkabérfőzést vállal.
 Szállításról szükség esetén
 gondoskodunk.**

*Szentmártonkátá,
 Bacsó Béla u. 66.*



Telefon:

(01)Szentmártonkátá 125

A Turai Hírlap vásárlási helyei:

Nagyközségi Könyvtár, Posta, Piac tér (Átsné), Takarékszövetkezet, Vasúti hírlapárus, Éliás Zoltán (Tura, Petőfi tér 7.), Mini Presszó (Honvéd utca), Sláger ABC (Zsámboki út), Pékség, Napsugár élelmiszerüzlet (Régi vásártér 15.), Samu Gazda mezőgazd. boltja (Szt. István út 82.)

Turai Hírlap - közéleti havilap -
 Kiadja a Turai Nagyközségi Polgármesteri Hivatal
 Felelős kiadó: Tóth István polgármester
 Megb. szerk.: Seres Tünde
 Számítógépes munkatárs: Darnyikné K. Zs.
 5. évfolyam 9. szám
 Nytsz.: B/BHF/567/P/91.
 Levélcím: PH. 2194 Tura,
 Műv. Ház 2194 Tura, Bartók tér 3.
 Készült: 600 példányban a RO-LA Kft.
 nyomdaüzemében Valkón
 Felelős vezető: Rózsavölgyi Sándor